

— Hogy ismerem-e, édes jó uram? Sajnos, ő neki tartozom... De mindegy. On meg akarta látogatni?
 — Meg, ha szükség lesz rá.
 — A legjobb ember... Hirtelen mozdult meg, látta meg a szemét. — Természetesen tudja, hogy kell felkeresni?
 — Feltételezem, hogy bárki útba igazíthat. Nápolyban ismeri mindenki.
 — Az kétségtelen. De On talán csak nem szándékozik egész Nápoly tudására hozni látogatását? Különben is nem közelítették Onnel az ő szerepét ebben a... a mit mi már tudunk, és nem bízhattak Önre izenetet az ő számára, a nélkül, hogy meg ne mondták volna, mi a módja a hozzá való férközésnek.
 — Bocsásson meg, — szerénykedett Fleurissoire, kinek Arnica semmi ilyenféle útbaigazítást nem adott.
 — Hogyan? Hát On csak egyszerűen fel akarta keresni? Talán bizony magában az érseki palotában? S hangosan nevetett. És előadta volna az egész ügyet minden keretelés nélkül!
 — Bevallom, hogy...
 — Tudja Ön uram, — magyarázta a másik szigorú hangon, — hogy ezáltal könnyen börtönre juttathatta volna őt is?
 (Folytatása következik.)

HALÁLOZÁSOK.
 Elhunytak a közlebbi napokban: Komoróczy és szentandrási Benecik István, Zemplén vármegye ny. főszolgabírája, 78 éves korában, a zempléni megyei mezzőlött területen levő Rad közszegben. — Czirbusz Géza, kegyes tanítórési szerzetes, a budapesti tudományegyetemen az egyetemes földleírás nyilvános rendes tanára, Budapesten. — Lomniczi Kisszöveg-Horváth Gyula, magyar kir. államasvati főfelügyelő Ozdon, 60 éves korában. — Stadler Endre dr., a középponti járásbíró egyik legképzettebb bírja, 46 éves korában Budapesten. — Vágbeszi Babó Lajos, volt országgyűlési képviselő, Budapesten.
 Előd Józsné, szül. Kossuch Irma, 73 éves korában Budapesten. — Özv. sabjaki Posgay Miklósné, szül. szeleforosi Bodó Emma, 69 éves korában Sárospatakon. — Palmer Mária, Palmer Kálmánnak, a nemzetgyűlés elnöki főtanácsosának testvére, Budapesten.

KÖZGAZDASÁG.

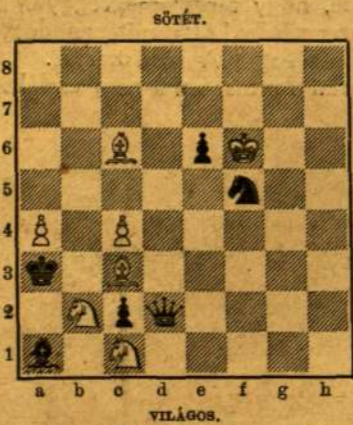
Az új Fabank (Budapest, Nádor-utca 21) már megkezdte működését. Az intézet célja a Magyarországi régi területén létező fakereskedelmi vállalatoknál a kereskedelmi és pénzügyi összeköttetést fenntartani. Ezenfelül foglalkozik a bankület minden ágával. A társaság alapitókijét 40 millió koronában állapították meg. A közgyűlés az igazgatóság tagjává megválasztotta: Degenfeld József gróf földbirtokost, Glasner Samu dr. ügyvédet, Györy Loránd ny. m. kir. minisztert, Hilb Jenő dr., az Erdélyi Erdőipar Rt. vezérigazgatóját, Holzmann Árpád fatermelőt, Jusztusz Zsigmond dr. nagybírót, Lord Adolf fakereskedőt, Marschalkó János dr. államtisztát, Mautner Dező dr. ügyvédet, Spitz Henrik fatermelőt. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen az igazgatóság elnökséjébe Hilb Jenő dr.-t választotta meg, igazgatókká pedig Bauer Jenő, Ehrenfeld Mór és Kral Gyulát nevezte ki.

A Magyar Erdő- és Faüzem Rt. közgyűlése az alapitókének 12 millió koronáról 18 millió koronára való felemelését határozta el. Két régi részvény alapján egy darab új részvény vehető át, darabonként 615 koronáért július 29-ig az Angol-Magyar Banknál. Az új részvények már 1920-ra osztalékjogosultak.

A Salgótarjáni rendkívüli közgyűlése. A Salgótarjáni igazgatósága augusztus hónap 7-ére rendkívüli közgyűlést hívott egybe, melytől felhatalmazást kér a tulajdonát tevő részvényesek részéről az állító részvénytársasággá való átalakításra. Az igazgatóság a közgyűlésen tájékoztatni fogja a részvényeseket a tranzakció kedvező perspektíváiról és a felhatalmazás alapján véglegesíteni fogja azokat a megállapodásokat, melyek a társaság irányító befolyását az új részvénytársaságnál is biztosítják és a részvényesek érdekeit is a legteljesebb mértékben megóvják.

SAKKJÁTÉK.

3158. számú feladvány dr. Palkoskától, Prága.

KÉPTALÁNY.

A Vasárnapi Ujság 7-ik számában megjelent képtalány megfejtése: **Hires város az Alföldön Kecskemét.**

Feljelöl szerkesztő: HOITSY PÁL.

Szerkesztési iroda: IV., Vármegye-utca 11.

Lapkiadó tulajdonos: Franklin-Társulat IV., Egyetem-u. 4.

Franklin-Társulat nyomdája (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.).

1000 és 1000 nő és férfi dicséri a
 Botár-féle
hajnövesztőt,
 mely megakadályozza a hajhullást és az őszülő hajnak visszadja eredeti színt. Ára 20 és 30 korona.
 Botár-féle
szeplőkrem
 az arcon levő szeplőt, foltot és pattanásokat legalkalmasabban eltünteti. Ára 30 K.
BOTAR REGINA kozmetikai intézete
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz. I. emelet.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)
 A főváros első és legrégebbi
 csipketisztító, vegytisztító és kelmefestő gyári intézete.
Gyár és főüzlet: VIII., Baross-u. 85.
 Fiókák: II., Fő-utca 27. IV., Eskü-út 6. Kecskeméti-utca 14. V., Harminczad-utca 4. VI., Teréz-körút 39. Andrássy-út 16. VIII., József-körút 2.

Rézgálicz legprimább, sötétkék, kristályos, 1 kg. 40 K.
Raffia, legprimább, 1 kg. 60 K.
Vörösréz Vermorel-rendszer, permetező 2000 K.
Vörösrézből készült mosógüstök nagy választékban
SZONTÁGH PÁL rézárúgyár
 Budapest, IX., Üllői-út 19.

Koksz fűtési, ipari, gazdasági és kovácsosági cölökre a pestszentlőrinczi (Csédy-féle) telepről, azonnal szállítható waggon- vagy teljes fuvartelekben. Tanácsos a teli szükségletet mielőbb fedezni!
Pestszentlőrinczi Koksztermelő Vállalat
 Budapest, V., Rudolt-tér 5. • Tel. 115-27.

Keresztény
forgalmi iroda
 Budapest, IX., Ráday-utca 16.
 Birtokokat, telkeket, házakat, villákat, birtokterek adunk-vevünk és közvetítünk Bank- és értéktársaságok bizományi ügyleteket költünk és iszonyolunk. Hirdetéseket gyűjtünk és terjesztünk. • Keres. - tanácskérés. Export-import.

A JÓ PAJTÁS
BENEDEK ÉLEK GYERMEKUJSÁGA
 két nagyobb elbeszéléssel indul az új esztendőben.
 Az egyik: Bókáné ömlesztésge a forradalom alatt, a másik: A munka hőse. Amazt Benedek Elek, emezt Lampérth Géza írta.
 Szívet-leket nemesítő történetek, mesék, versek, ismeretgazdagító olvasmányok valóságos kincsesháza a Jó Pajtás.
 Rendes munkatársai: Váradi Antal, Vargha Gyula, Lampérth Géza, Feleki Sándor, Kürthy Emil, Avar Gyula, Mihályffy Fái Lenke, Berényi Lászlóné, Tábory Kornél, Csánády Sándor, Kozma Imre, Székely Nándor, Benedek János s.b.
 Állandóan közöl a régi nagy magyar és idegen költőktől a gyermekifjúságnak való költeményeket.
 A JÓ PAJTÁS-t a Franklin-Társulat (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) adja ki.
 Előfizetési ára negyedévre 10 korona. Egyes szám ára egy korona. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Hirdetések felvétetnek
BLOCKNER I.
 hirdető-irodájában,
 Budapest, IV., Semmelweis-u. 4

15. SZÁM. 1920. (67. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL BUDAPEST, AUGUSZTUS HÓ 15.

Szerkesztési iroda: IV., Vármegye-utca 11. Előfizetési ára: a július-szeptemberi évfolyamra 20 korona. Megjelenik havonta kétszer. — Egyes szám ára 3 korona. Külföldi előfizetésekre a postailag megállapított viteldíj is csatolandó. Kiadóhivatal: IV., Egyetem-utca 4.

A TISZA GYLKOSAI PÖRÉNEK TÁRGYALÁSA A HADOSZTÁLYBIRÓSÁG ELŐTT.

(Középen Zoltán László huszárezredes, jobbján dr. Mondada tárgyalásvezető, balján Kotra őrnagy, a kép balszélén Sztupka őrnagy ügyész.)

KATICZABOGÁR

REGÉNY. — IRTA HAVAS ALISZ.

(Folytatás.)

XIV.

A hét közepén annyira jobban volt már Kató, hogy fölkelhetett, csak a szobából nem mehetett ki. Pedig vágyott már az iskolába, vágyakozva hallgatta társai élményeit, elbeszélte, hogy miről vitakoztak magyar órán, gondolkozott az ott fölvetett kérdésekről és elolvasta, a mit ott olvastak, de azért türelmesen maradt a „betegben”, nem akart újra meghülni. Már a péntek este is elérkezett, mikor Kató fölszedte a sátorfáját: fogkefét, szappant és jeltette Lili néninek, a betegápolónőnek:

— Ma már a hálóban alszom és holnap iskolába megyek, meggyógyultam.

— Úgyan lelkem, mi jut eszébe? Szombaton megy ki innen. Nem engedem. Maradjon nyugton hétfőig.

— Semmi esetre sem, édes Lili néni. Igazán nem tehetem.

— De hát miért nem? Várjunk csak... ahán, holnap kimenő szombat lesz és maga a drága Zsuzsikájához siet. Pedig újra meghül. Nézzem csak ki, hogy esik a hó most, mikor már mindjárt tavasznak kéne lenni. Csak az kell még, hogy jól átfázzék.

— Nézzé Lili néni, megismeri ezt? — kérdezte Kató s a nyakában lógó kis medalliont kihúzta a ruhája alól és kinyitotta. Zsuzsa képe volt az egyik oldalon, a másikon meg az öcsié.

— Ahán, ez a Zsuzsika. Jól el van találva. Szép lány a lelkem. E meg itten az öcsikéje, ugy-e? De gyönyörű kis kópé.

Azt már nem mutatta meg Kató, hogy a Zsuzsa-kép alatt van egy rózsaszírom, azokból a rózsákból és a fuicska képe alatt egy szál száraz gyöngyvirág... az a gyöngyvirág.

A míg Lili néni csésze-teákat vitt különböző hálótermekbe náthás és köhögő lányoknak, addig Kató kihurcolkodott a betegszobából. A társai nagy örömmel fogadták, csak Lenke nézett rá rosszalón.

Hallatlan, hogyan teszik tönkre magukat egyesek és némelyek, a kik legalább hétfőig szépen bent csúcsülhetnek a betegben — mondta aztán szemrehányó mosolylyal.

Kató megnevesítette a haját, szorosan befonta, hogy hullámos legyen másnapra, azután lefeküdt. Vidám izgalom remegtetete meg, valahányszor elmondta önmagának: Holnap látom őt. Másnap délelőtt, mikor az órákózi szünetekben a folyosón sétált s Évivel és Lenkével a következő óra leckejét beszéltek meg megegyszer, Kató lelke réseket szakított a lecke gondolatmenetén s átszökött a délután kiszínezéséhez. Megmegegyszer.

— Hogy fázol — mondta Éva.
— Talán még mindig láza van — aggódott Lenke.
— Á, dehogy fázom — mosolygott Kató.
— De dideregsz.
— És mégsem fázom.

Eljött a délután és magával hozta Zsuzsát. Kató jelentkezett Ilonka néniel, hogy bejöttek érte és ő kimegy.

— Maga beteg volt, ugy-e?
— Igen, de már semmi bajom sincs, iskolában is voltam ma.

— Hát csak vigyázzon, meg ne fázzék.
Mikor a kapujába érték, Zsuzsa hosszasan, rejtelmesen rámosolygott kis barátjának.

— Meglepetést szántam neked, Ticzabogárkám, de hogy túlságosan föl ne igazasson, már most elárlalom. Magammal hoztam valakit, a kit rég nem láttál.

Kató megremegett ép úgy, mint délelőtt és Zsuzsa megérezte ezt, de nem kérdezte, hogy fázik-e a remegő, csak mosolygott. A mint az utcára értek, pár lépésnyire már ott várta őket Kós. Szép csendesen esett a hó, a nélkül, hogy szél fújt volna, vagy fagyasztó hideg lett volna. Csak épen hogy rózsát fakasztott arcukon a friss levegő.

Béla ép oly hosszasan tartotta fogva Kató kezét, a milyen hosszasan ragyogott szemébe a kis lány örömkönybe lábadt szeme. Zsuzsa mosolygott és alig mentek együtt egy darabig, elvált tőlük.

— Ebben a házban kis dolgom van, — szolt megállva, — meglátogatom Henczékét.

De olyan pártfogó mosolylyal mondta ezt, hogy bátran így érthették: Urügyet kerestem, hogy magatokra hagyjalak, hiszen tudom, hogy mit ér ez most nektek.

— Csak menjetek haza, — hagyakozott, — anyus vár téged, Kató.

— Hogyne, majd épen hazasietünk ebben a gyönyörű, csikorgó hóban, — szolt Kós nevetve, mikor Zsuzsa már elvált tőlük.

— Bizony ez remek idő, örülök, hogy kiszabadultam ebbe a csodás hóesésbe. Egész tündérvilág! Menjünk sétálni.

És Kató szívében kacagón villant fel az életöröm.

— Helyes. Sétálni megyünk.

Kós vezetett és csakhamar eljutottak egy parkhoz, melynek elvadult, erdőszéri részletei megkapóan megszépültek a hóköpenyben.

— Nézzé ezt a fávort! Akár valami japán rajz fekete, fehérhavas faágai, — áradozott Kató. — Menjünk be!

— Félek, hogy meghül. Magas a hó.

De Kató már be is kanyarodott a külső útról a fehér erdőbe. És Kós nem kérte magát, utána ment. Élvezték, hogy milyen jó a puha hóban járni és mentek előre, a hópelyhek folyton elomló és újra szövedő fátyla elszigetelte már őket a külső, járt utaktól. Magukra maradtak a fehér erdőben és Kató a legnagyobb elragadtatással nézett köröskörül, felcsattanó hangon örült minden apró szépségnek, majd előre szaladt, villámgyorsan hógolyót gyúrt és Kós felé hajította. Elhibázta a célt, de újra kezdte, a férfi sem hagyta magát s olyan csata fejlődött ki a fehér harczerén, hogy sem a komoly Kató, sem a nyelvész-tanár úr nem ismert volna önmagára, ha valaki hirtelen tükröt tart elébe.

Egyszer csak ijedten dobjá le a Kató a legkeményebbnek szánt golyót és a férfibe szaladt, a ki arczát és nyakát törülgette zsebkendőjével. Arczába vágódott a lány utolsó hólabdája, piros foltot hagyott maga után s egy kis nedves, hideg üdvözlötlet küldött a fehér kemény gallér mögé. Kató bűnbánóan áll a férfi mellett, a ki bizonygatja, hogy nem baj, semmi ez, de Kató magához húzza a piros-foltos hideg arcot és gyermekes félénk-szeliden melegíti ajkával. A férfi átkapja a lány telikabátba burkolt derekát és kevésbé gyermekesen, kevésbé félénkszeliden nyugtazza hosszasan a vigasztalást. És vége a hólabdázásnak, de lehetetlen a komoly beszélgetés is, pedig sok mindent gondolt és olvasott Kató, mióta nem találkoztak. Karonfogva, egymáshoz simulva, folyton egymás felé fordult arccal mennek a fehér erdőben, fehér csillagokkal meghintve.

Lábuk alatt csikorog a hópelyheszönyeg... Egy-egy téli madár rebentti meg a fejük fölött sötét szárnyát.

— Látod, — mondta Kós később, mikor már kifelé mentek, — ez olyan szép. Talán nem is tudod, mennyivel szebb ez a mi életünk, mint a többi sablonosabb fiatal szere-

lem és ilyenkor örülök, hogy nem valószínű, hogy azt az ötletemet, hogy leutazom hozzátok és beszélök a tiédde. A karácsonyi szünetben gondoltam ezt...

— Azt hiszem, azt mondanák, hogy még korán van, várjunk... Sőt, hogy addig várjunk, míg elvégzem az iskolát, — felelt Kató elgondolkodva.

— Valószínű, hogy ezt mondanák és valószínű, hogy korlátoznák azt a szabadságot, mely nekünk annyira kell és a mit nyerünk, az is veszteség volna: a nagyobb nyilvánosság.

— Oh, én tudom, hogy visszaélek a szabadságommal...

— Úgyan gyermek, hát te még azt sem tudod, hogy nem élsz vissza, hogy ez nem visszaélés?

— Hát az intézeti rendszabályok nem engedélyeznek épen mindent, a mit én... teszszék — tréfálkozott Kató, belepirulva saját tréfájába. Tudja, multkor oly furcsán voltam. Ilonka néni, a komolyabbik nevelőnőnk, a ki apácza akart lenni, megtiltotta, hogy este a mosdóban vagy a hálóban csak egy szót is szóljunk...

— Kegyetlen zárdai szellem...

— Én persze nem tudtam megállni és beszéltem halkán Évivel, mikor szokott nesztelen lépteivel mögöttem termett Ilonka néni és fülembé sügta: Kató, emlékezzék december 20-ára. Olyan furcsán mondta, azt hiszem, örökké, minden december 20-án eszembe fog jutni.

— Hogyisne! Majd kiszorítják a fontosabb dátumok...

— És mielőtt hazamentünk, 22-én megtartotta a lelki tükröt.

— Az istenért, mi az?

— Minden hónap végén összegyűjt miniket és megbeszéli a négy héten át tanúsított magaviseletüket és osztályozza. Én akkor pont-os egyest kaptam, ha pont van az egy mellett, akkor az egy árnyalattal rosszabb osztályzat. Rám nézett, mikor fölolvasta és hozzátette: mert — emlékezzék december 20-ára. És én akkor hirtelen összerázkódtam és úgy tetszett, mintha azt a dátumot emlegetné olyan fenyegetően.

Kós Béla nevetett, magához szorította a lányt és megkérdezte, melyik az a rettentő dátum?

Kató ránézett:

— Azt nem mondom meg, mert azt magának ép úgy kell tudnia...

— Csak hogy nekem az nem rettentő és fenyegető, hanem igen-igen kedves, — mondta Kós melegen és nem árulta el, hogy nem jegyezte meg pontosan, hogy mikor is volt a nap, melyre Kató célzott. Mikor először csókolta meg.

Kiléptek a járt útra. A hó már csak szitált. Az út közepén kanyargós, rongyos, fekete szalagok a kerékvágások. Kató most érezte csak, hogy lába egészen átmedvesedett, úgy látszik, nagyon megvénkönyödött a cipője talpa s persze, bent a szobafogságban nem vette észre. Mire megérkeztek, Zsuzsa már otthon várta őket nagyon csinos háziruhában, melyben kicsit asszonyosan szép volt. Érett szépsége valamivel idősebbnek mutatja igazi koránál s a modora sem volt most olyan pajkos, inkább anyáskodóan pártfogolta a „fiatalokat”. Kató homályosan úgy érezte, hogy ez a viselkedése nem nagyon kellemes neki és Bélanak, de hamarosan elnyomta ezt a bizonytalan elégedetlenséget. Hiszen Zsuzsa nagyon jól tudja, hogyan a legmegfelelőbb, Kós azonban szűkszavúan, nyomott kedvvel ült köztük, s nem sokára elment.

Másnap a rendes vasárnapi társaságot várták s el is jöttek, legutolsónak jött be Kós Béla.

— Persze, a legközelebb lakó, — mondta Zsuzsa. Aztán odasúgta: — Van itt még egy lány, a kinek bemutatam, de nem kell mellette szegődnie, mást osztottam be hozzá, hogy maguk, s Kató felé intett, zavartalanul maradhassanak. — És bizalmasodó, pártfogó mosolylyal nézett Kósra. Kós pedig kelletlenül tekintett vissza rá.

— Köszönöm, nagyon kedves. Kissé talán... túlságosan is.

Zsuzsa hirtelen megkomolyodott. Kemény, haragos pillantást vetett Kósra, aztán válat vont és elfordult. A zongorához lépett és nem sokára ott volt Kertész, meg Vártán is és kissé távolabb Szentimrey. Kezdődött a muzsika. De Zsuzsa szeszélyesen, szinte félvállról bánt az embereivel. Meg volt sértve. Hiszen ő maga sem tudta, miért vált ilyen feltűnően pártfogóvá Kató és Béla ügyével szemben. Valami kényszerítette erre, valami különös hajtóerő, de a mi egyszerű baráti jóindulat is lehetett.

Kós bemutatkozott az idegen leánynak és a leány anyjának. Kató rajongó tekintetét komoly, szinte komor pillantással viszonozta, mert úgy rémlett neki, hogy a kis lány feltűnően olvadó. Erről le kell szoktatni. Nem ült le Kató mellé. Idegesítette volna, ha Zsuzsa küld feléje néhányat furcsán, leereszkedő jóakaró tekintetéből. A három mama mellé ült hát s Kató az idegen leánynyal beszélgetett, később melléjük került Szentimrey és Vártán, Zsuzsa Kertészszel maradt. Kató helyeselte azt, hogy ő és Kós ne legyenek mindig feltűnően együtt és hogyne helyeselte volna, hiszen Béla intézte így? És nehogy Béla azt hihesse, hogy ő helyteleníti, élénken kezdett beszélgetni Szentimreyvel, a kit sikerült is belevinnie a társalgásba. Beszéd tárgyuk is akadt, Kató gondolatai és olvasmányai, melyeknek megtárgyalásához Bélaival nem juthatott hozzá a fehér erdőben és ma már nem is juthatnak.

Azt már megszokta Kató, hogy Szentimrey nem néz szembe azzal, a kivel beszél, azt meg csöppet sem csodálta, hogy tekintete épen Zsuzsa körül jár, kísérve, számontartva Zsuzsa minden mozdulatát. A mellett egész érdekesen, okosan beszélgetett Szentimrey, meg nem feledkezve a nőnek és minden közönségesnek, népiesnek, naivnak tőle már megszokott megvetéséről.

Mikor elérkezett az ideje, hogy Kató visszamenjen az intézetbe, Zsuzsa eltűnt vele együtt a társaságból és vigyázott, hogy jó melegen öltözzék fel a „kislány”, de mégis valami kis, akaratlan hidegség volt a modorában, melyet Kató érzett, de nem említett meg most, mikor Zsuzsának vissza kell sietnie vendégeihez. Csak annyit tehetett, hogy a szokottnál is melegebben búcsúzott Zsuzsától. A pensió egyik szobalányával indult útnak, a halban várta Kós, ő is elkísérte, de csak semmisségekről folytathatott a szó köztük, a szobalány miatt. Nem kérdezte meg, hogy miért rosszkedvű. A kapunál odaadó búcsúpillantásába könyörgés is vegyült: Bár értsemre adnád valahogyan, hogy mi bánt. — Kós komolyan és kifejezően nézett rá, de nem nyugtatta meg.

— Vigyázzon Kató, nem szabad újra betegeskednie, két hét múlva régi jó színében kell Zsuzsa előtt megjelennie, — mondta és erősen megszorította Kató kezét. Ő kint maradt, a szobalány bekísérte a fogadó-szobába, a hol az igazgatónővel került szembe Kató. A szobalány köszönt s elment, az igazgatónő szigorúan nézett Katóra.

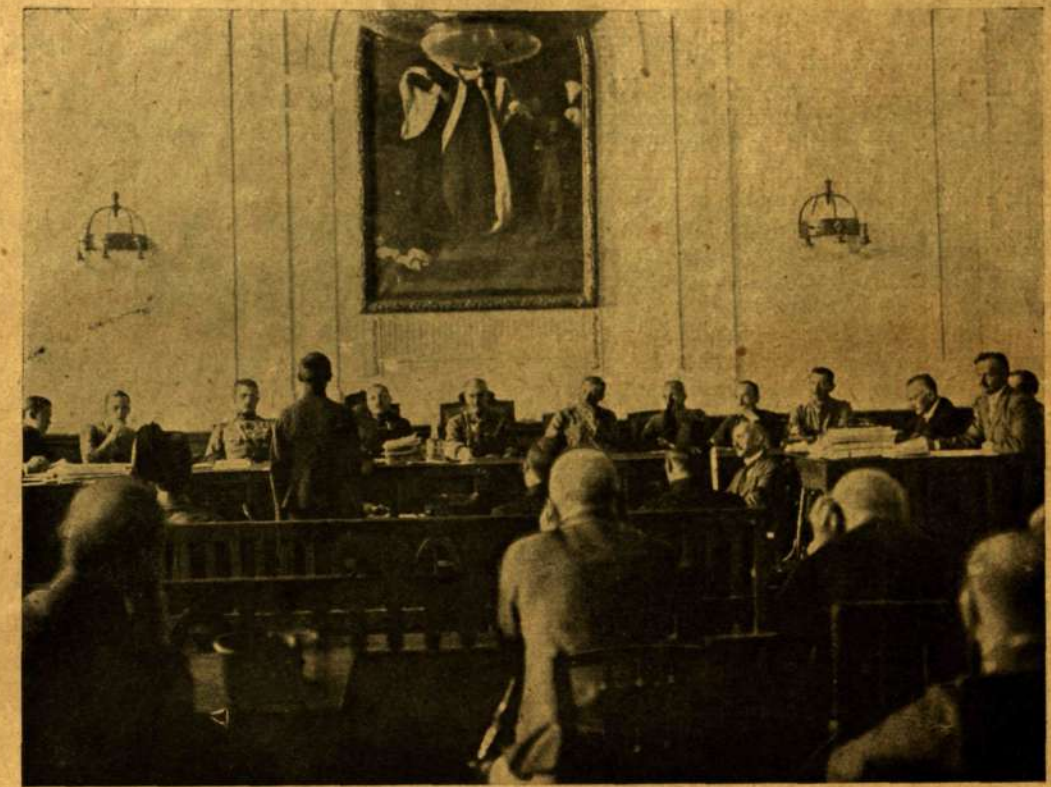
— Ugy emlékszem, hogy magát meg a napokban, talán pénteken, a betegszobában láttam.

— Igen.

— És most rögtön feltűnt nekem, a mint belépett, hogy milyen sápadt. Az orvos kiengedte?

— Nem kérdeztem, mert tegnap délelőtt már iskolában is voltam.

— Influenza után nem lett volna szabad oly hamar. Rögtön beszélök a betegápolónővel, meg Ilonka néniel. Pédátlan könynyelműség ebben az olvadó hóban kint járni... Kiengedni magát...

FÉNYKÉPFÖLVÉTEL A TISZA-PÖR TÁRGYALÁSÁRÓL SZTANYKOVSKY KIHALLGATÁSÁKOR.

— Nem akartak engedni...

— Ugy... és magának muszáj volt... Hát kis lányom, hát adhat a jó Istennek, ha nem esik vissza betegségsébe, de mert ki-erőszakolta a kimenetelt, emlékeztető lecke kedvéért megvonom a következő kimenőt. Mához két hétre idebent marad.

Elfordult Katótól, a ki pár pillanatig még ott állt sápadtan, sápadtabban, mint mikor belépett.

XV.

Néhány nap telt el vasárnap óta. Ebéd után Zsuzsa lement a társalgóba, könyvvel a kezében. Beült a hintaszékbe és olvasott. Még néhány ember volt ott rajta kívül, egyéb nesz sem hallatszott, mint egy-egy lap fordítása. Belépett Kós. Zsuzsa nem nézett föl, mert látta pillái alól, hogy az jött be, a kire még mindig neheztelt. Zsuzsának nem sok kell, hogy valakire nehezteljen. Kós leült és újságolvasásba mélyedt.

A kik korábban jöttek, lassan-lassan eltűntek, visszavonultak, végre ketten maradtak. Zsuzsa és Kós. Zsuzsa akkor sem nézett föl, pedig Kós már letette újságját és karosszékében hátradőltve, Zsuzsát nézte, a kinek hintaszékétől meglehetősen messze volt az ő karosszéke. A leány állhatatosan olvasott tovább s végre is a férfi szólalt meg.

— Mit olvas?

Zsuzsa fölnevetett. Nem szinlelt meglepetést, nem titkolta, hogy tudott Kós jelenlétéről.

— Dorian Grayt.

— Mi az, hogy mostanában sokkal többet olvas, mint azelőtt?

— Szeszély,

— És mi az, hogy egészen másképp bánik mostanában az ismerőseivel, mint azelőtt?

— Szintén szeszély, — felelt Zsuzsa, kissé meghimbálva hintaszékét.

— Jó, jó, de hát valami okát kell találnom, hogy miért szeszélyesebb mostanában, mint azelőtt?

Zsuzsa egyik kivágott cipőjét a másik tetejébe rakta, s ezt a második, fölmagasztalt cipőorrát nézte az egész beszélgetés alatt.

— Szép lába van, — mondta Kós s gondolatban hozzátette: hasonlít a Linkához. — Azt hiszem, egyelőre csak a cipőmről nyilatkozhatik, — felelt Zsuzsa egészen szürke hangon.

— Nem. A bokája nincs cipőben, sőt oly kedves, hogy még néhány centit enged... Azt remélte Kós, hogy Zsuzsa zavarba jön, bosszantotta a lány czinikus nyugalma. De nem sikerült rápirtania.

— Nos, kérem, mondja meg, miért kesze-

ríti el Vártánt? Vagy éreztesse nyíltan, hogy semmi keresete maga körül, vagy legyen állandóbban kedves hozzá. Fő a következetesség, nyíltság...

— Azt hiszem, elég nyíltan elárultam már, hogy csak szórakozom, flörtölök vele...

— Ugy... hát a barátom csak erre jó... És miért?

— Mert léha...

Kós meglepetten pillantott a saját cipője hegyét imádó lányra.

— Talán léhább, mint maga? — kérdezte élesen a férfit.

— Sokkal.

Kós belepirult a bosszúságba, de hirtelen elhatározta, hogy túl fog tenni a lány nyugodtságán.

— Már pedig ő távolról sem olyan léha, mint maga. Hanem mi férfiak alkalmazkodunk ahhoz a nőhöz, a kinek udvarlunk. Láthatja, hogy én is léha vagyok, mikor magával beszélök.

Zsuzsa hirtelen lekapta lábát a másiknak a hegyéről, nagyot lendült a hintaszék és sokáig erősen himbálódott.

— Ugy! — szolt Zsuzsa indulatosan, hangosan nézve Kósra. — A tisztességes hangot a komoly kislánynak tartogatja, velem, a bálkirálynővel foghegyről tárgyal.

— Sejtelmé sincs róla, kis rokon, milyen szép ilyenkor, mikor heveskedik. Mert ez a maga igazi valója. A szeme, a vonásai, a testének vonalai mind csak ilyenkor érvényesülnek igazán, meg a szép, sötét haja számai is ruganyosabbak.

Zsuzsa föl pattant, magára hagyva a kétségbeesetten kapáló hintaszéket s ott termett Kós előtt:

— Kikérem magamnak, hogy így beszéljen rólam. Mintha legalább is asszony volnék... Mintha én volnék Linka asszony...

— Nem szép magától, hogy említi, de igen, maga így, a mint most itt áll előttem s majd kicsattan a tüztől, szenvedélytől, maga az... Linka asszony!... Csak maga még nem érti ezt... Majd Kertész megtanítja.

A férfi nyugodtan beszélt, csak egy csöpp szomorúság vegyült közömbösségébe.

— Kertész... persze, maga vissza akarja adni a vágást, — szolt Zsuzsa kevésbé izgatottan, inkább gúnnyosan, — Kertész? No, hát megvallom magának... de nem, mégse mondom meg...

— Mit Zsuzsa, mi az, a mit megvall és mégsem mond meg? — kérdezte Kós még mindig arra gondolva, milyen ennivalóan szép volt ez a lány az előbb, mikor úgy ki-tört.

— Semmi...

— No, mondja meg, szépen kérem, —

szólt Kós és mosolyogva, kérlelően is, szügerálóan is nézett a lányra.

— Nem és nem, — felelt Zsuzsa és kevélyen fölkapta a fejét.

— Jó, hát nem, — egyezkedett Kós és megfogva a lány kezét, lehúzta a szomszédos karosszékre, Zsuzsa leült és hátradőlt, lábát keresztbe téve, úgy, hogy Kós akárhová nézett, mindig látta legalább is félszemmel a szép cipőt. — Jó, hát nem, de békülünk ki és mondja meg nekem, hisz én mindkettőjüknek közös barátjuk vagyok, mivel vigasztaljam meg Vártánt?

— Füttyölök Vártánra, — felelt olyan arczfintorítással, mely megnevetette Kóst, pedig haragudni akart a barátja megsértése miatt.

— No és Szentimrey? Hiszen ő is szerelmes magába...

— Füttyölök Szentimreyre, — felelt Zsuzsa, ezt a kérdést még arra az arczfintorításra sem tartotta méltónak.

— No... és Kertész?

— Azt nem mondom meg. Sohse árulom el magának, a mit előbb mondani akartam Kertészről.

— Hát kinek árulja el?

— Talán majd annak, a kit nagyon, a kit az életennél is jobban szeretek majd, — felelt Zsuzsa és Kós látta, hogy a keze ép úgy ökolbe szorult, mintha forró gyűlöletet emlegetne...

— Esetleg Kertésznek? — kérdezte Kós mosolyogva, erősen nézve Zsuzsa szemébe.

— Esetleg neki, — felelt a lány, élesen viszonozva a merész tekintetet, — esetleg neki, ha épen ő lenne az a valaki...

Kis ideig hallgattak, aztán Zsuzsa megszokott modorában, rendes, megszokott hangján szólalt meg:

— Kató írt. Szegénykét nem engedik ki legközelebb büntetésből, mert most még nem lett volna szabad az influenzája miatt.

— A háriák! Pedig nem is ártott meg neki a kirándulás. Ugy-e nem beteg?

— Nem, nem írja... különben itt a levele, olvassa el, nincs benne semmi titok. És ha írni akar neki, hát én majd beviszem a levelet, jövő héten bemegyek.

Kós elolvasta a levelet, aztán elbeszélgettek még egy ideig, közben mások is jöttek be és leültek olvasni. Később Kós megnézte az óráját.

— Most mennem kell, hanem ugy-e Zsuzsika, most már megint jó barátok leszünk, a milyenek azelőtt voltunk? Különösen eleinte.

— Halkan kérdezte, hogy mások ne hallják. Zsuzsa vállat vont.

— En nem bánom, a míg össze nem veszünk megint.

XVI.

Kató előtt nagyon sivárnak tetszett az intézet azon a napon, a mely kimenő volt és a legtöbb társa ki is ment, Éva is, a ki pedig gyakran bent maradt. Zsuzsa írt s azt írta, hogy be fog jönni, de eddig hiába várta és úgy érzi most Kató, mintha nagyon messze vidéken volna lánccszolva, távol Bélától és távol a reménytől, hogy hamarosan

NÁDASY IMRE, BUDAPEST FŐVÁROS ÚJ RENDŐR-FŐKAPITÁNYA.

közébe jut. Csak annyit tehet, hogy minden este előveszi Évi látócsövét és néha nem hiába. Valahogyan eltelt ez a hosszú vasárnap és Kató igyekezett egészen betemetni gondolatait a tanulásba, az iskolai és internáusi élményekbe, még teljesebb érdeklődéssel fordult mindezek felé, mint máskor. Néha, mikor gyanútlanul ment a folyosón, meg kellett állnia, mert erős nyilalást érzett. — Ez csak a vérszegénységtől van, mondta Évának, bár sejtette, hogy ez a fehér erdő emléke. De ritkán jöttek ezek az alkalmatlan emlékeztetők és Kató úgy érezte, hamar elmúlnak majd. Mikor megint kimehet, örömeben egészen elfeledkeznek róluk. És el is feledkezett, mikor a penzió már ismert szobalánya levelet hozott Kós Bélától. Nem győzte már várni, hogy Zsuzsa bemenjen s bevigye levelét. Bár Kató válaszolhatott postán, meg nem állhatta, hogy egy sort ne küldjön a szobalánynyal is. Csak ennyit: Ugy várom a jövő szombatot!

Végre Zsuzsa is bejött. Három hét előtt még hó esett, most már a nedves föld felett a tavasz birkózott a téllal. Erős szél fúj.

— Gyerünk valahova, a hol beszélni lehet, szólt Zsuzsa izgatottan. A kertben nem bírjuk a szelet, jöjj az udvarra. Kató kendőjét vette és ment. A folyosó ajtaját alig tudták betenni a huzat miatt.

Kató nézte Zsuzsát. — Nem tudom, olyan különösen sápadt vagy és a szemed oly nagy. Ilyennek még sohasem láttalak Zsuzsikám, ha csak akkor este nem, a mikor... a mikor összetépted a zsebkendődet.

— Majd megérted, hogy miért vagyok izgatott, sőt ijedt — szólt Zsuzsa karongva Katót és oly heves, nagy léptekkel indult neki az udvarnak, hogy Katónak ugyancsak gyorsítania kellett apró lépéseit.

— Készülj el rá, hogy ma nagyon, de nagyon kiméletlen, bár igaz és nyílt leszek.

— Nem tudom elképzelni, mire készítesz elő, de nem tudsz beszélni ebben a szélben, fulladozol... Talán bent keresnénk helyet, valamelyik zongoraszobában...

— Nem. Ez a dühös szél illik most hozzám. Ez megkínózik minket, mint a hogy én foglak megkínózni téged.

— Zsuzsika kérlek, mondd meg röviden... mi történt Bélával?... Mi baja?

— Semmi. Jól van, szeret és vár téged. Nyugodtan szeret és nyugodtan vár, nem tombolva, a hogyan a férfi szeretni és türelmetlenkedni szokott, hanem nyugodt, szelid melegséggel, a hogy a te egyéniségedhez illik...

— Oh, Zsuzsa, én nem nyugodtan szeretem őt, engem teljesen áthat ez a forrongó érzés, magam mellett érzem, hallom, látom őt minduntalan! Zsuzsa, én alig tudom bevárni a napot...

Zsuzsa hirtelen megállt.

A kertben a szél éleset, gúnyosat füttyentett.

— Csakugyan, milyen szenvedélyes vagy Katicza... Nem is tudtam, hogy ennyire... Csak azt tudtam, hogy mély érzésű vagy... De, hogy tüzes is...

— Oh én legyőzőm magamban... Sokat próbálgattam az önuralmat és azt hiszem, hogy kicsit sikerült is... Csak most tört úgy ki belőlem, Zsuzsa... de beszélj, kérlek...

— Rögton, csak nem olyan könnyű ez... bár úgy átgondoltam, mit fogok mondani és most mégis nehéz... Majd megérted.

A szél becsapott egy ablaktáblát a mi előbb föltépett. A szél zúgott és süvöltött a kezeledő est homályában. A szél összeütötte a kert fáinak homlokát és a fák sikoltoztak... Tavasz akart lenni...

Zsuzsa megborzongott. — Menjünk mégis a zongoraszobába. Végig mentek a folyosón és benéztek a szobákba. Mindenikben ült egy lány a zongora előtt és gyors, vékony ujjak pergették a skála, vagy etude hangjait.

Végre a nagy teremhez jutottak, melyben tavaly Zsuzsa gyakorolt minden este. Átmentek a termen és benyitottak a szomszédos kis szobába. Katónak rögton eszébe ötölt az az este, a mikor itt ült a zongorára könyökölve, mert Zsuzsa a nagy teremben énekelt, a kert fái rémülten járták a tél haláltáncát, épp úgy, mint most és fejük fölött ide világított az az ablak, melynek tikkát akkor még nem tudta Kató, melyet most magába nyelt a sötétség!

(Folytatása következik.)

IRÉN PULISZKÁJA.

Elbeszélés. — Irta Zsoldos László.

Somody János, a marosvásárhelyi törvényszékelnél kezdte volt meg hivatali pályafutását és a mikor most vagy tizenhárom esztendeje kinevezték albirónak, onnét is nősült. Tudniillik a marosvásárhelyi törvényszéktől, a melynek egyik derék bírása adta oda neki a lányát, miként az eljegyzési vacsorán tréfásan mondta: bírói letétbe.

No, hát majdnem igazi bírói letét is vált a szemrevaló Hosszú Irénkéből. A bírói letétnek tudniillik éppen az az egyik jellemző tulajdonsága, hogy a kinek szól, az nem akarja elfogadni, a ki pedig adja, az mindenáron szabadulni akar tőle. Így kerül aztán az adóhivatalba bírói letétbe; ott megint nem nyúl hozzá a kutya sem. Hosszú Irén is így járt a Somody-féle házasságban. Ott-hon örültek, hogy férjhez adhatták, mert tizennyolcz éves huga, a Krisztin, már alig várta, hogy jegybe kerülhessen egy környékbeli gazdag földbirtokossal, a ki fölig szerelmes volt beléje. De a míg az idősebb lány pártában van, addig a fiatalabb nem juthat mátkaságba, ez oly szigorú és bölcs szülői elv volt Hosszú törvényszéki bíróknál, a melyet képtelenség lett volna megszegni.

Irén is alkalmasint kaphatott volna férjet hamarabb is, mint huszonegy éves korában, de hát a csinos, karcú, szőke lány bizony rigolyás volt egy kicsinyég. Nem nagyon tudott alkalmazkodni. Volt a természetében valami férfias vonás, a mi néha szinte szúrósan villant ki a fehér arcbőre mögül; úgy, hogy inkább elriasztotta magától, a kit pedig valamivel olvadékonyabb pillantással játszva magához lánczolhatott volna.

Somody János nem ijedt meg a leány szúrós szürke szemétől. Látta, hogy Irén nagyszerű gazdasszony, evett a juhtúrós puliszkájából, és miután többszöri komoly megfontolás után sem tudott más megállapodásra jönni, mint hogy Hosszú Irénen kívül senki más nem képes ilyen remek juhtúrós puliszkát főzni (merthogy Somody bolondja volt ennek az ételnek), megkérte s feleségül vette a leányt.

El kell ismerni, és ezt maga Somody később sem tagadta le soha, hogy az albiró ur sem azelőtt, sem azután soha nem evett olyan jóízűen, mint a míg Irénnek a főztjét ette. Talán sok volna azt itten most mind részletezni, de annyi bizonyos, hogy a ki szereti a gyomrát, annál ennek a kérdésnek igen nagy a jelentősége. Csak az volt a baj, hogy a fiatal férj még nem tombolta

HALLER ISTVÁN KULTUSZMINISZTER SZEGET ÚT A ZÁSZLÓ NYELÉBE.

ki magát eléggé a szent házasság előtt, s ilyenkép a szőzke menyecske hova-tovább rá kezdett jönni arra a keserű igazságra, hogy az ura tulajdonképp csak a jó szakácsnót becsüli meg igazán benne. Míg a jó feleség csak hálátlanúságot, a külső csinoság pedig csupán megaláztatást tapasztal a részéről. A kártya, meg a dinóm-dánom (valami kis vagyonszája is volt ennek a Somodynak), meg szép asszonyok... Hejh, sok víg vendégségben evett lassan ölö mérget a tányérjáról a mellözött feleség és beh sok álmatlan éjszaka családásából épült fel köztük az a bábeli torony, a mely örök időkre értelenne változtatta el a nyelvüket.

Csak az ebéd meg a vacsora hozta vissza őket egymáshoz arra a kis időre, a míg az emésztés tartott.

Nohát, a te kezdet aranyba kellene foglalni, Irén, — bókolt ilyenkor a csapodár férfi. Ezt a borbély tokánt, fiam, így senki más el nem tudná készíteni, fiacskám. — S őszinte meghatottsággal nyúlt az asszony keze után, hogy megsókolja.

Ugyan menjen már, maga rossz, — duzzogott Irén, a kinek azonban mégis jól esett a nagy kietlenségben ez a kis oázis.

— Ezt a drága kis kezet, — emelte ajkához Somody a felesége kacsóját, miközben

azzal a kegyetlen bókkal foszlattott szét minden illúziót.

Nincs, szívem, nincs még egy ilyen kacsó a föld kerekén, ha benne van a főzőkanál. Minden mérték betelik egyszer. Három esztendei főzés után a mellözött asszony végre nagy elhatározásra szánta rá magát.

Nem főzök többet! — mondta magában. — Hovisne! Én itthon süttettem magam a tüzhelynél, és azalatt ő másoknak udvarol, a kik soha feléje sem néznek a konyhának! Hát persze, hogy azért nem törődik velem, mert csak a szakácsnéját látja bennem! No, hát esküszöm az élő Istenre, hogy többé nem leszek neki a szakácsnéja! Nem én!

Es nem is lett. Hanem rögton csináltattott magának két szép, új kosztümöt, és szakácsnót fogadott a mindeneslánya mellé.

Mit mondasz, fiam? — kérdezte elhülve az ember az ebédnél, ámulatában mozdulatlanul tartotta a levegőben hússal együtt az ezüstvillát. — Kit fogadtál?

Szakácsnót, — szót foglalta szúrós szemmel az asszony. — Vegye tudomásul, drágám, hogy éppen torkig laktam a konyhatündérkedéssel. Mától fogva én is éppen olyan úriasszony akarok lenni, mint Csigeyné, meg Laczkóné, meg a Fáni, meg Luja és a többi dáma, a kik körül legyeskedik! Vegye tudomásul, édes! Megértette?

A férj ránézett komoran és vésztióslón; aztán hirtelen lekapta a villáról a falat húst és felmordult:

Akkor pedig én azt mondom magának, hogy legjobban teszi, ha mentül hamarabb hazamegy! Fízettett szakácsnémet magam is tudok tartani, tudja?

Es, mintha magamagának is meg akarná magyarázni ezt a komisszást, meg is ismételte:

Fízettett szakácsnémet magam is tudok tartani, úgy ám!

Heves jelenet következett, a minek az volt a folytatása, hogy az asszony csak azért sem főzött, Somody pedig, bizonyára szintén csak azért sem jött haza sem ebédre, sem vacsorára teljes egy hétig. Éjjelután vetődött haza, reggel elment a törvényszékre s megint éjjel után fordította meg a kulcsot az ódon ház nagy tölgyfakapujában. A hetedik éjszakán mikor behatorkált a hálószobába, megállt a felesége ágya előtt. Látszott a sok éjszakázástól kicsit már elnyúlt vonásain, hogy most valami nagy dologra szánta rá magát. Tehát megállt az ágy előtt s kissé borizú hangon, így szólott:

Irén, ezt így nem lehet folytatni tovább. Épen ezért most ünnepelesen felszólítom, hogy hajlandó-e nekem ma délre juhtúrós puliszkát főzni, avagy nem hajlandó? Feleljen!

Az asszony hanyatt fektét az ágyon két,

EGY CSENDŐR KOSZORÚT BOCSÁJT A DUNÁRA.

FERRY OSZKÁR ÉS VÉRTANÚTÁRSAINAK EMLÉKÉRE RENDEZETT GYÁSZÜNNEPÉLY A DUNÁN.

PEKÁR GYULA ÁLLAMTITKÁR BESZÉL.

AZ ÜNNEPLŐ KÖZÖNSÉG A FÖLSZENTELENDŐ ÚJ ZÁSZLÓVAL A TEMPLOM ELŐTT.

A SZEGEDI KERESZTIÉNY-SZOCIALISTA PÁRT ZÁSZLÓSZENTELÉSÉRŐL.

tenyerét peczkesen szorította a feje alá. A batiszt hálóing ujja megfeszült a könyökén s fönt, az alsó karján ziláltan kipózva pihent a fehér batiszton a szöke hajfonat. Mereven és szúrósan nézett az emberre, s aztán dacosan azt felelte:

— Nem!

Somody furcsa nevetéssel fordult hátra az ebédlojgó felé, a melyről Irén csak most vette észre, hogy az ura csak behúzta:

— Hallottátok, urak?

Sarkon fordult, s rá sem nézve a botrányos tanuhozástól szólni sem tudó feleségére, vállalkozó szellemű barátaival együtt elment, a merről jött, az ebédlőn keresztül.

Másnap mindketten beadták a válókere-setet, s az asszony rögtön hazautazott a szüleihez.

... Azóta eltelt már tíz esztendő. Oly hosszú tíz esztendő, a melynek a fele egy-egy fél emberöltő. Millióknak ráment erre a háborús időszámításra az egész életük, de öt-tíz-húsz-harminc esztendőt (ki tudja, ki mennyit?) minden becsületes ember vesztett vele az életéből. A történelem járványos betegségének, a bizonytalanság, czéltalanság, idegfeszültség meg nélkülözés pusztító tömegszünetének átka ült rá mindenkinek a lelki egyensúlyára és testi épségére, s mintha láthatatlan bírák ülnek törvényt fölötünk: kit egész életével, kit életének bizonyos részével tevén felelőssé mindenekért. Somody, a ki válási botránya miatt elhelyeztette magát Marosvásárhelyről, még a háború befejezése előtt fölkerült a budapesti ítéletábrához, s tekintélyesebb állása tisztelére annyira megkomolyodott, hogy nemcsak újra megnősült, egy elesett tűzérkapitány csinos özvegyét választván feleségül, de még a régi kikapós mulatozásairól is leszokott. Most már, mint szokták mondani, teljesen az otthonának és a hivatalának élt; na meg a gyomrának. És ez utóbbi tekintetben bizony sem a háború, sem az utána következő nyomorúságok nem érintették valami közelről. Pénzüik volt elég, következőskép nem igen kellett megvonni maguktól a jó falatot.

— Hanem az igaz, angyalom, — magyarázta, de csak módjával, hébe-hóba, a másodikkal asszonynak, — ezt már nem is veheted rossz néven tőlem, hiszen konyhakérdés az egész, te pedig úgy sem főzöl, mondom, az már szentigaz, hogy olyan berbécs-tokánt, mint a milyent az első feleségem főzött, meg olyan juhtúrós puliszkát... no tudod, az igazán non plusz ultra!

Nem. A táblabíróné nem is vette rossz néven.

— Ha tudnád, Janikám, — mentegette magát ilyenkor, — hány-szor mondtam már a czupringernek, föl is irattam, hogy erdélyi szakácsnét akarok... De tudod, most onnan ki nem eresztnek a románok senkít.

... Aztán eljött 1919 decembere, és Somodyék egyszer csak hallják, meg a lapban is olvasták, hogy kint a pályaudvaron vagonokban laknak az erdélyi menekültek. A kik nem tették le a románoknak az esküt, és ezért kiutasították őket Erdélyből.

Somodyné gondolt egyet és mialatt az ura tárgyalt a táblán, kapta-fogta magát és kirándult a pályaudvarra a menekültek vagon-táborába valami jobb-házból való erdélyi főzőnőt fogni.

És dében, a mikor a táblabíró hazatért a hivatalból, az asszony hízog mosolygással fogadta a szobában.

— Janikám... ma nagy meglepetésben lesz részed, kint voltam a pályaudvaron és idevettem szállásra magunkhoz egy menekült pénzügyigazgató családját. Az ur, az asszony és egy ötéves fiúcska.

Aztán, miközben fürkészőn kutatta az ura arckifejezésében a jóváhagyást, sokatjelentő suttogással nógatta be az ebédlő felé.

— Gyere öregem, rögtön tálalunk.

És öt perc múlva, mialatt Somody a menekültek viszontagságáról kezdett beszélgetni az ebédlőben az erdélyi pénzügyigazgatóval, egyszerre csak kitárult a konyha felől az ajtó, és kezében a megolvadt, forró juhtúrótól csillogó puliszkástállal, az izgalmtól megviselt arccal betoppant a szö-

SZMRECSÁNYI GYÖRGY ELNÖK BESZÉL.

AZ ÉBREDŐ MAGYAROK VEZETŐI.

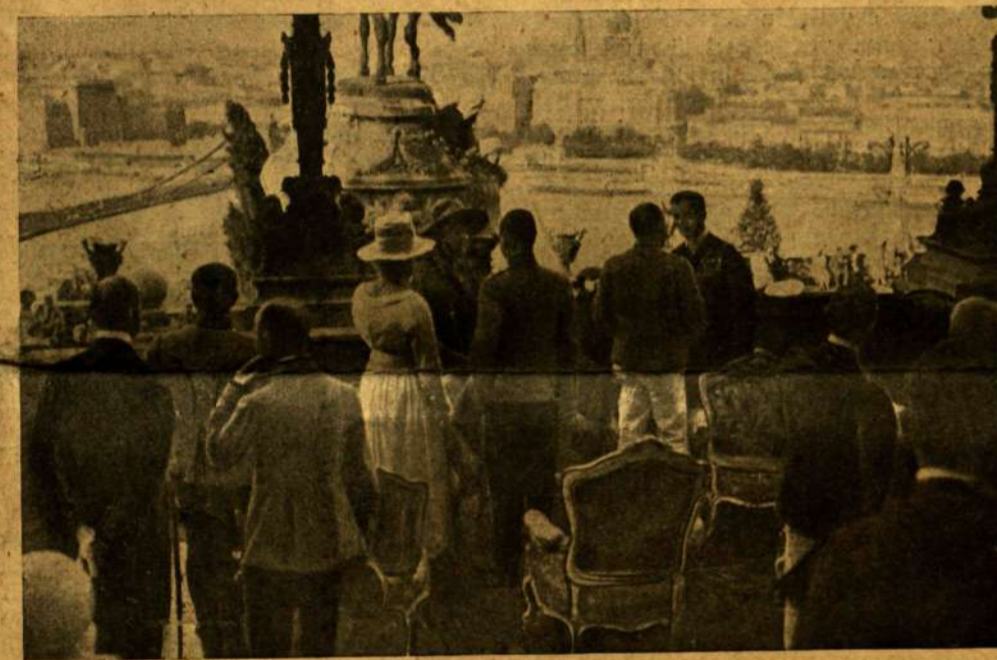

A KÖZÖNSÉG EGY CSOPORTJA.

AZ ÉBREDŐ MAGYAROK EGYESÜLETÉNEK ÜNNEPE A VÉRMEZÓN A PROLETÁRDIKTATURA MECSZÜNTÉNEK ÉVFORDULÓJÁN.

A KORMÁNYZÓ ÉS JÓZSEF FŐHERCEG BESZÉLGETNEK A TERASZON.

A KORMÁNYZÓ ÉS NEJE S JÓZSEF FŐHERCEG ÉS NEJE TÁRSASÁGUKKAL.

AUGUSZTA FŐHERCEGNŐ BÁRÓ WILLERDING ALTÁBORNAGY GYALOGSÁGI FŐFELÜGYELŐVEL BESZÉL.

A HADIROKANTAK JAVÁRA RENDEZETT KERTI ÜNNEPÉLY A KIRÁLYI VÁRKERTBEN.

bába a szöke pénzügyigazgatóné gyomra-szerető Somody János első felesége:

— Jó napot kívánok, — fordult kissé ki-pirult ábrázattal a tátott szájjal rábámoló táblabíró felé. — Juhtúrós puliszka. Forró! Én főztem.

És olyan szeretettel nézett a gözölgő puliszkára, mintha legalább is az egész veszendő Erdélyt hozta volna be magával a porcelán-tálon.

LAVOTTA JÁNOS.

Halálának századik évfordulójára.

„Folyó holnap 10-ikén fájdalmas csapással érdeklente a senkinek nem kedvező halál a szép mesterségek egyik remek ágát, s ennek kedvelőit, a midőn ama muzsikai ritka talentomáról esmértes s a muzsikának halhatatlan nagy restaurátoraira (dícsékedve mondhatjuk: hasonlóan magyar eredetű!) Bach Sebestyénre, s Mozarta, minden tekintetben méltó mesterét a muzsikának: Iszalfalvi Lavotta János urat közölünk kiragadta.” Ezt újságot Tállyáról 1820 augusztus 28-áról az akkor élt „mind a két hazai újságok” egyike, a Bécsben szerkesztett Magyar Kurir. És idézzük hozzá jeles zenebúvárunknak, Bartalus Istvánnak szavait, Lavotta születésének századik évfordulóját ünneplő cikkéből. „minél több évtizedtől sorakozik a múlt időkhez, Lavotta nőni fog, s annál nagyobb lesz az utókor eszményei közt. Sőt mind életére, mind működésére vonatkozólag már ma is a mithoszhoz folyamodtak, s a hideg való túlvilági fényvel lőn megvilágítva. Nem tűnik el e fény az eszményített Lavotta homlokáról, mert a népköltészet égi tűzének fénye az, s a nép szeretete őrzi; vagy ha eltűnik: a néppel együtt fog elenyészni.” (Ország Tükre, 1865: 4. sz.)

Halljuk még csak egy, majdnem egykorú, tanúját Lavotta művészetének! Az 1852. évi „Hasznos mulatságok” (21-ik számában, „Honnfi” aláírású cikk) írja: „A folyó száznak van az a szerencséje, hogy a nemzeti muzsika pályán több nevezetes eredeti szerző Genie-kezt számlálhat, ezek között méltán az első helyet foglalja el néhai-nemes Lavotta János úr, mind azért, mert ő előtte a nemes emelkedésű, s szebb izlésű magyar nóták szerzéseiben példa nem lévén, ő maga legelső tört út az azoknak szerzéseiben és virtuosus játszásaiban; mind azért, mert eredeti remek munkáiban s vonásaiban a nemzetnek muzsikai karaktere, természete legjobban találva látszik. Ugyanis az ő szerzeményeiben uralkodó komoly, hol érzékeny, többnyire kesergő, majd leverő s búval teljes indulatok oda mutatnak, mintha ezen nemzetnek oly sok viszontagságokkal küzdött éveiben gyökeretett s mintegy természeté vált kesergő érzéseiben, mint saját élményében találna egyedül felséges gyönyörűségeit.”

S pedig e döcögő sorok („mintha irodalmunknak vaskorát élők!” mondta Vörösmarty az ilyen stílusról még később is), ugyanazt a magasztaló jellemzést adják, amelylyel utóbb egy világraszóló nagyság egy másiknak adózott: Liszt Ferenc, a Hugó Viktora emlékeztető fellengős, izzó stílusban írja Chopinről, hogy lengyel nemzeti zenéjének hallatára gyönyörű látomása támad, felvonulni látja a festői pompájú nemzeti viselettel ékes, dőlczeg nemességét aranymarkolatú karddal oldalán, drágakövel sapkára tűzött tollforgóval, büszke komolysággal kézenfogva hasonlíthatatlan szépségű hölgyeit — erő és gyöngédség, elszántság és haljósulatú borongás megragadó vegyülékében...

Sírva vigadó magyar zenénket Lavotta fantasztikusan szólaltatta meg Stradivari-hegedűjén: nemcsak hogy maga-alkotta dallamai ma is magukkal ragadják nemes szépségükkel a hallgatót, hanem az ő játékmódora, ihletett előadása az érzelem mélységét a rögtönző képzelet csapongásával olyan lelkesítővé, perzselővé fokozta, hogy lenyűgözött hallgatóiban eltörülhetetlen emléket hagyott, a művész dicsősége gyorsan híre kapott, s róla mindenütt csak a legnagyobb rajongással beszéltek. Szemere Pál megírta, hogy Lavottát hegedűlni hallva, egy álló hétig vele időzött

csak avégből, hogy valamely darabot még egyszer halljon tőle. Meg van írva az is, hogy József császár, mikor egy hangverse-nyen élvezte Lavotta játékát, egyszerre elhagyta helyét és beült a zenekarba nagybögösnek, hogy maga is művészkedjék a fenn szárnyaló „szólóista” vezetése alatt.

Ezt a pár adatot csak jellemzésül ragadtuk ki a mindenütt megtalálható életrajzi adatok közül (a melyeket a Vasárnapi Ujság két ízben is közölt: 1878-ban és 1875-ben), a melyeknek ide másolása nem a művész nagyságáról adna képet, hanem csak életének hányatott voltáról. Igaz ugyan, hogy, ha ő kevésbé rakoncátlan fiú lett volna, ha otthon mostohája nem üldözte volna, s ha könnyelmű jurátusi évei, féltékeny ifjúsága és örökös állhatatlansága (ma „bohém léleknek” mondanák) a hivatalnok vagy karnagy székéből újra meg újra országúttjáró vendéggé nem tették volna: szerzeményeiben több derült hangot, gyújtóbb „friss”-eket találhatnánk. De igazi és nagy művészre vall Lavottában, hogy híressé vált állandó „borközi állapota” ellenére is, a kitűnő mesterektől s főleg bécsi iskolájából hozott formabeli tökéletesség és nemes izlés ott van mind-egyik ismeretes művében.

Teljes bizonyosságot nyert, hogy Lavotta művei gyönyörködtek legjobban az igen nagy és igazán szép közönséget azon a változatos, gazdag műsorú ünnepségen, mely most július 25-én ülte meg a remek zeneszerző emléket a mai szomorú idők jellemző hazafias lépéssel kapcsolatban: Tályán, a világ-hírű tokaji bornak talán Tokajnál is klasszikusabb szülőföldjén, a hol a bor lelkes hívének s áldozatánál is esett Lavottának hamvai nyugszanak, Bernáth Béla v. államtitkár elnökléte alatt megalakult a Területvédő Liga fiókja, s ünnepi ülésén, de a zeneköltő sírkövénel is, jeles művészek: Hegyi Anna, Toronyi Gyula énekkel, Géczy Barnabás hegedűn, Szappanyos Gerő tárogatón tolmácsolnak válogatott szép zeneműveket — azonban nem csupán Lavotta alkotásait, mert ezekből nem futotta volna akkora műsor...

S e pontnál perbe kell szállunk — de vajjon kivel? Ki felelős az egész magyarságnak, a magyar zenei kultúrának azért, hogy elrejtve tartja, elzárja a nemzet előtt a közkincsé válni hivatott nagyszámú zenei szépségeket? Bernát Mihály — Lavottának vendéglátó jóbarátja — és fia a humoros írásairól országos hírű Bernát Gáspár, megírta a nagy hegedűs és zeneköltő életrajzát, és azt állítja, hogy Lavottának 120 műve maradt; a mi talán nem is sok, 56 éves életétől; de a százhuszból még huszat sem ismerünk! 1850 táján Rothkrepf (a későbbi Mátray) Gábor három becses gyűjteménye („Flóra”, „Pannónia”, „Hunnia”) közül csak az első kettő között 3 Lavotta-darabot; grf. Fáy István, remek zongora-virtuóz és (ma már elfelejtett) zeneszerző 1853-ban Lavottának „Vágy Pannónia felé” cz. darabjával kezdi a zongorára 4 kézzel írott ötkötetes, nagybecsű sorozatát: „Régi magyar zene gyöngyei”-t, s megjegyzi Lavottáról, hogy „rendesen a magyar zene atyjának tiszteltetik”, a minthogy a művészi magyar zenének, sajnos, nem ismerünk művelőjét régebből (az Eszterházyak, pészaki Bajzáth, Verseghy s a t. zenéje: nem volt magyar, Tinódi s társai: nem művészi); Bartay Ede „30 régi magyar zenedarab” c. gyűjteménye (1860-ból?) Lavottától egy lassút és egy Verbungot közöl; de mind e gyűjtemények már évtizedek óta a legnagyobb ritkaságok. Birtokomban van (s hihetőleg egyetlen példány) „Szigetvár ostroma” cz. öttételű programzenemű (zongorára), legalább is olyan értékes, mint a Káldy (s már előbb Kirch János által) zenekarra írt „Nobilium insurgentium nota” (ének a nemesi felkelésről) 1797-ből (tehát nem, mint némelyek állítják, a Napoleon elleni, utolsó insurrekciót festi). Káldyt pedig megcsalta emlékezőtehetősége, mikor a nagy Lexikonban (1895) azt írta, hogy ő Lavotta műveinek nagyobb részét kiadta „A régi magyar zene kincsei” cz. gyűjteményében (1890); ebben u. i. csak egy „Lakodalmas tánc” van Lavottától, s a Bartayból ismert Verbungnak egy változata —

LAVOTTA JÁNOS.
Vágó Pál rajza egykorú metszet után.

meg a „Lavotta utolsó szerelme” c. alatt ismert darab, a melyről a zenébúvárok rég kimutatták, hogy voltaképpen Kosovits nevű kassai zeneszerzőnek műve.

Ennek az egy darabnak a Lavotta thesaurusából leválása egyáltalán nem kisebbíti az ő dicsőségét; ennyi veszteséget könnyen elbírt az ő nagysága. A felsoroltam művek — eredetileg bizonyára egy szál hegedűre voltak leírva — megérdemelnék, hogy a mai művészet színvonalán álló átiratokban találjanak kiadóra; bizonyos, hogy régi fényükből semmit sem veszítettek. De Lavotta nagyszámú vérrokonságának s egyáltalán mindenkinek, a kinél e valóban korszakalkotó zeneköltőnek valamely műve lappang: hazafiai és kulturális kötelessége, hogy azt közreadja; Lavottának nem szabad kongó névnek, üres fogalomnak maradnia, hanem a magyar zenei géniuszt állandó termékenyítő erejének kell lennie, élő dicsőségének. Kereszty István.

KISTELEKI EDÉNEK,

nemes költő-társának, baráti szeretettel
Ábrányi Emil.

Ha meghalok s te túlélsz engemet,
Tégy tanúságot arról, hogy mi voltam!
Kitüntetés, rang nem kellett nekem,
Lenéztem mindig büszkén, hidegen
Hiú hatalmat, külső, cifra fényt,
De könnyes szemmel szántam a szegényt
És szeretetről, jószágrol daloltam!

A benned érző kedves, drága szív,
A benned égő fényes, tiszta lélek
Megértett engem... Ó, hadd nézze hát
Mivoltomat a te szemeden át!
Az élővendő századok sora!...
Mert akkor én nem múlok el soha,
Babéros fejfel mindörökké élek!

A KÖLTŐ ÉGBE SZÁLLT...

Ábrányi Emil szelleméhez.

A költő égre szállt...
Hajó helyett, a melyre ülni készült,
Lejött a lángszeker és fölragadta
A csillagok közé,
Melyekre sokszor oly sóvárgva nézett —
S a halhatatlanságnak fényövével
Takarta be, mint szemfedővel.

Az arcán át derengett mindig itten
A lelke, mint egy Olymposi isten
Mosolya, és a testén átszűrődött
Földtől szép valója, cikázva tükröt,
Mely fényhasábkokkal a messzeségbe
Csillangatott; örök tavaszos játszín,
Oly illatos felében, a jázmin,

Életbokrán nyitlak tova az évek,
Zengett kobzáról a szerelmi dal,
Érző szive halálig fiatal.

Magyar földben fogant világnemes lélek,
Örök dísz maradt örök nemzetének,
A mely benne megmutatta,
Hogy odarendelték az üstökös rajba,
Melynek hivatása a végtelenen át
Felgyújtani sötétből a nagy teremtésben
Álvó világoknak keletkező sorát...

A Jézusi mély szív prófétái elme
Hangolta dalát emberszeretetre,
Testvéri sugallat kék-égbeli ihlet,
— Mely látja a képet mindenben az Egynek,
Kit fél a szegény nép, kérnek fejedelmek,
S mulhatlan uralma a földön a hit lett.

S mi ékül e zengő összhangba tolódot,
A gőg viharát, mely fagyasztja a lombot,
Csillapítja szünetlen érzés melegével,
A bilincsbeverő kéz megdermedve nyomban,
Ha éneket olvas, gyötrelmi kinokban
Lánglepte fejekre, s hős így ki merészelt!

Szabadság idusát mind ünnepelte,
S dal gyöngyosorát ldön évekbe szedte,
S szobrára Nemzetének fonta,
A szó, mely Márciusból fölvirágozott
Díszével elborította a világot
S három színünk volt rajt a pompa.

S mi szép volt alkotás a természetben
Ujjá teremté változatlan szebben
Az emberméltóság varázslatában,
Nyár, tél, a hold, az alkony, a hajnal
Birokra kelt az ók festő lanttal,
S ősz lett a tél s tavasz, a hol a nyár van.

A tó habján milljósor csillanó
A fényzőn, kobzán úgy rezg a szó,
A mely nyelvünk égő napjából áradt,
Felső az égen és vihar alatt;
Úgy zúg a húr, mint félvert harang
Dalába ha szabadság bonta szárnyat.

Diadalkapuján az emberneknek
Nemes vonásaid megzimeredtek,
S büszkén megyünk alatta mind tovább,
Látatlan szellemed örök emlékejel,
A mely tavasz-űden beszórtja fényvel
Egyhangú lépteinknek a nyomát.

Cyászod megett fátyolba burkolódzva
Hárfám fejfádnál állt, heteknek óta
Megvártam, míg szellő aeli húrján
Tisztelegve átsuhan ünneplő léptel,
S lényveddel egyező oly hangot tép fel,
Mellyel Neved megörökíteni tudnám!

Kisteleki Ede.

A Vatikán PINCZÉI.

Regény. (Folytatás.)

Írta André Gide. — Francziából: König György.

A pap annyira fölhaborodott, hogy Fleurissoire alogt meg beszélni.

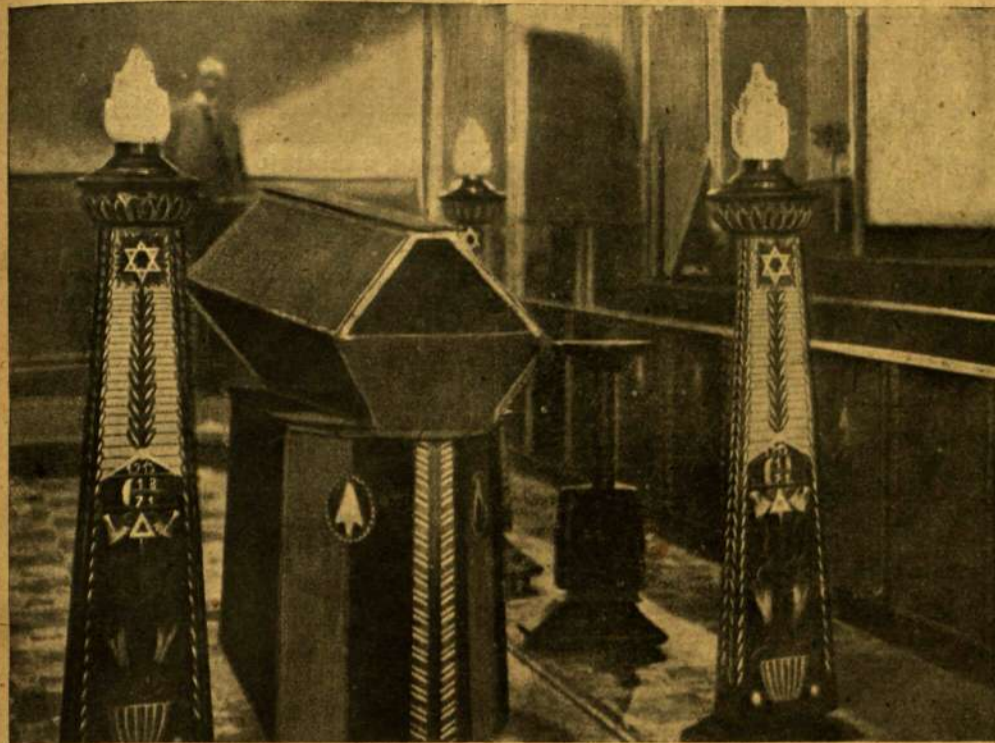
— Ilyen könnyelmű emberekre bízni ezt a szent ügyet! — mormogta Protos. — Kivette zsebéből a rózsafüzér végét, ismét visszadugta, lázasan keresztet vetett és ismét társához fordult.

— De uram, hát egyáltalán ki szólította fel Ont, hogy beleavatkozzék ebbe az ügybe? Kinek az utasításait követi?

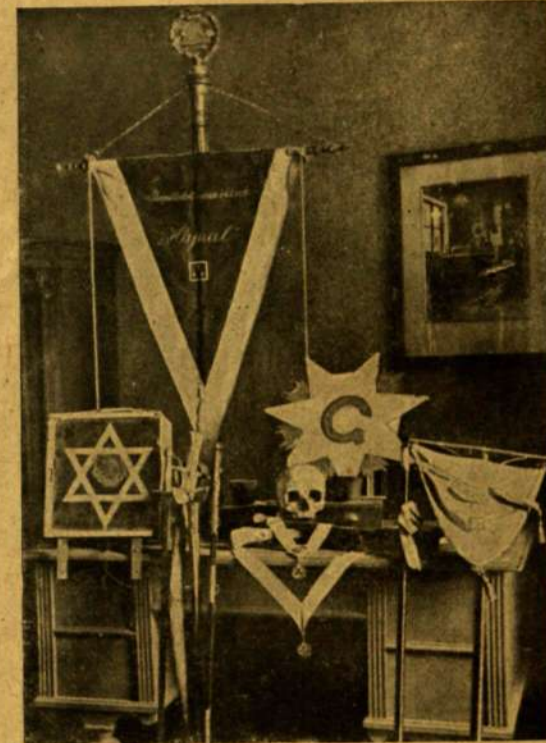
— Bocsásson meg nekem, főtisztelendő úr, — felelt Fleurissoire egészen megzavarodva, — én nem kaptam utasítást senkitől. Én csak egy aggódo, szegény lélek vagyok, ki a saját felelősségére kutat.

Ezek az alázatos szavak némileg lefegyverezték a papot, ki kezét nyújtott Fleurissoirenek.

— Kissé nyers voltam... De hát óriási veszélyek környékeznek minket. (Rövid habozás után így folytatta.) Akar velem jönni

A BUDAI «GALILEI»-PÁHOLY SZERTARTÁSI TERME.

A «HAJNAL»-PÁHOLYBAN TALÁLT SZABADKÖMÜVES JELVÉNYEK.

A SZABADKÖMÜVES PÁHOLYOK FELOSZLATÁSÁHOZ.

holnap? Együtt fogjuk meglátogatni barátomat... (Az égre emelve szeméit.) Igen, barátomnak nevezhetem, — ismétlé meg-indultsággal. — Ujjunk csak le egy kissé ezen a padon. Írunk neki egy pár sort, hogy bejelentjük érkezésünket és aláírjuk mind a ketten. Ha hat óra előtt póstára adjuk, (itt úgy mondják, hogy tizenhét óra) holnap reggel megkapja és délből már várni fog. Sőt valószínűleg vele ebédelhetünk.

Leültek. Protos kis füzetet vett elő zsebéből és egyik tiszta lapján így fogott bele a levélbe Amadé kíváncsi szeméi láttára:

— *Édes Öregem!*
Észrevéve Amadé bámulatát, csendesen elmosolyodott.

— Hát On a bitorosnak írt volna, ha én nem figyelmeztetem a körülményekre?

Barátságosabb hangon kegyesen felvilágosította Amadét, hogy San Felice bitoros hetenkint egyszer titkokban elhagyja az érseki palotát, egyszerű papnak öltözik, Baradottai káplán lesz belőle és kirándul a Vomero-hegy oldalára, a hol szerény villában fogadja néhány bizalmasát és azokat a titkos leveleket, melyeket a beavatottak ezen álnév alatt írnak neki. Még ezen áruhában sem érzi magát teljes biztonságban. Nem lévén biztos benne, hogy a posta által neki továbbított leveleket nem bontják-e fel, megkért mindenkit, hogy leüljön ne írjanak neki semmi fontosabb dolgról, sőt még azt a tiszteletteljes hangot is kerüljék, melyből magas egyházi méltóságára következtetni lehetne.

Most, hogy be volt avatva, Amadé maga is mosolygott.

— *Édes Öregem!*... Lássuk csak, mit is akarunk írni neki, ennek az édes öregnek, tréfálkozott a pap és nem tudta folytatni. Megvan! *Hozok neked egy mulatságos pasast.* (De igen! Hagyjuk csak: én tudom, hogy milyen hangon kell írni neki.) *Hozzál ki magaddal egy vagy két üveg falernói bort. Majd együtt megiszszuk holnap. Jól fogunk mulatni — no itt van: írja alá On a nevét.*

— Jobban tenném talán, ha nem írnám oda igazi nevemet.

— Onnél az nem fontos, — mondá Protos, maga azonban ezt írta Amadé neve mellé: *Cave.*

— Nagyon szellemes!
— On csodálkozik rajta, hogy én csak ennyit írok ide, hogy *Cave*? On persze a Vatikán pinczéjére gondol. Tanulja meg, kedves jó Fleurissoire uram, *Cave* latin szó és annyit is jelent: *vigyázz!*

Mindezt oly fölényes és különös hangon mondta, hogy szegény Amadé borzongást érzett végigfutni a hátán. Ez azonban csak pillanatilag tartott, mert *Cave* tisztelendő úr

ismét barátságos lett és átnyujtva Fleurissoirenek az imént megírt levelet, melyet az álcizma meg is címezett:

— Legyen szives On maga postára adni, így okosabb. A papok leveleit föl bontják. Most pedig váljunk el. Nem volna tanácsos, hogy tovább is együtt lássanak. Állapodjunk meg abban, hogy holnap reggel a hét óra harminczas nápolyi vonatnál találkozunk. Harmadik osztályon utazunk természetesen. Én persze nem ebben az öltözetben leszek. (Hogyan is gondolja!) Mint egyszerű calabiai parasztot fog viszontlátni. (A hajam miatt, melyet lehetőleg nem akarnék levágnatni.) Isten velem!

Kezével kis jeleket intve, eltávozott. — Áldott legyen az Ég, hogy összehozott ezzel a tiszteletreméltó pappal! — mormogta magában hazamenet Fleurissoire. Mit tettem volna nélküle?

Protos pedig ezt mormogta magában: — Majd adunk neked bitorost!... Ha ugyanis egyedül ment volna oda, még képes lett volna az igazihoz betolni a pófáját!

V.

Fleurissoire nagy fáradságról panaszkodott s csakhamar álomba merült legalább is oly mértékben, a hogy a viszkedés, mely egész testén végig még most is gyötörte és részben a bolhák, részben a szunyogok műve volt, ezt megengedte.

Másnap reggel Amadé készülődött az utazásra. — Ezt tartsd meg tőlem emlékül, — mondá Karola s a *zarándok* manchettájára alkalmazta azt az izléstelen kis ékszer, a melyért Protos reggel megszidta. Amadé megígérte, hogy este visszajön, legkésőbb azonban másnap.

— Megesküszöl nekem, hogy nem bántod, — ismétlé Karola néhány percczel később Protosnak, ki öltözködés után a titkos ajtón át készült távozni. Minthogy máris késésben volt, mert várnia kellett, míg Fleurissoire el nem megy, kocsit vett kénytelen fogadni a pályaudvarhoz. El kell ismerni, hogy új ruházatában: kurta zeke, barna bugyogó, kék harisnyára fűzött szandálcipő és lapos karimájú vörhenyeges kalap, meg pipával a szájában kevésbé hasonlított egy paphoz, mint inkább az Abruzzo hegyéből idecséppent rablóhoz. Fleurissoire, ki fél és alá írta a várakozott a vonat előtt, nem ismerte fel, a mikor Protos, ujjával az ajkán, mint Szent Péter vértanu közeledett és elment mellette, mintha nem is látna s eltűnt az egyik vasuti kocsihoz a vonat elején. Néhány perc múlva azonban megjelent ismét az ajtóban és Amadé felé nézve, szemét félig behunyta és kezével dugva intett

neki, hogy jöjjön közelebb. A mikor Amadé föl akart szállani, a fölébe sügta:

— Győződjék meg előbb, hogy nincs-e valaki a szomszédban?

— Senki sem volt a közelben és szakaszuk a kocsi utolsó szakasza volt.

— Messziről követtem meg utczán, — mondá Protos, — de nem akartam megszólítani, nehogy valaki meglásson bennünket együtt.

— Hogyan lehetséges, hogy én Ont nem láttam, pedig számtalanszor megfordultam, épen azért, hogy meggyőződjék róla, nem követ-e valaki? Az Onnel folytatott tegnapi beszélgetés rémes ijedségekre döntött! Mindenhon kémekek látok.

— Sajnos, nagyon is elárulja ezt. Azt hiszi talán, hogy természetes az, ha valaki minden husz lépés után visszafordul?

— Csakugyan így tettem volna?

— On gyanakvó természet, — mondjuk ki nyíltan; és ezzel árulja el magát leg hamarabb az ember.

S e mellett még sem tudtam állapítani, hogy On követ!... Viszont beszélgetésünk óta minden járólakóben, mivel találkozik, valami gyanusait vélek fölfedezni. Megijedek, ha rám néznek, ha pedig nem néznek rám, akkor azt hiszem, hogy csak úgy tesznek, mintha nem látnának. Egészen a mai napig nem jöttem rá arra, hogy a legtöbb ember jelenléte az utczán mily nehezen indokolható. Nincs négy ember egy tuczat közt, kinek foglalkozása első pillantásra szembeeszkő volna. De az On szavai elég okot adtak a gondolkodásra! Elhíheti azonban, hogy egy természeténél fogva hiszékeny léleknek, mint a milyen én vagyok, a bizalmatlanság nem könnyű dolog; meg kell tanulni...

— Meg fogja tanulni és pedig hamar. Rövid idő alatt szokásává válik az embernek. Nekem is meg kellett tanulnom. Fontos az, hogy mindig jókedvű legyen az ember. Különbön mihez tartás végett jegyezze meg ezt: ha azt hiszi, hogy követik, ne forduljon vissza, hanem egyszerűen ejtse el a sétabotját, vagy ha az időjárás úgy kívánja, az esernyőjét s mialatt e tárgyat felveszi, hajtsa le a fejét akkék, hogy lábai között maga mögé nézhessen. Ajánlom, hogy ezt gyakorolja. De mondja csak, milyennek talál ebben az öltözködésben? Attól tartok, hogy így sem tudom teljesen elleplezni papi voltomat.

— Legyen egészen nyugodt, — válaszolá naivul Fleurissoire, — senki más, mint én, ebben biztos vagyok, nem ismerheti fel, hogy kicsoda. — Jóakarattal vizsgálgatta öltözetét s közelebb hajolva hozzá, folytatta: — Kétségtelen, hogy még ezen áruhán keresztül is, ha jól megnézem, találok Onben valami

A SZERB HATÁR A SZEGEDI KULTURPALOTA KAPUJÁBÓL NÉZVE.

egyházi vonást és jókedvén keresztül is felismerem azt a kínos aggodalmat, mely mindkettőnk gyötör. De mily erős embernek is kell lennie, hogy ennyire el tudja ezt lépni! A mi engem illet, nekem még sokat kell tanulnom, belátom; az On tanácsai...

— Milyen különös manchettagombjai vannak, — szakította félbe Protos, kit mulattott, hogy Fleurissoireon Karola ékszerét ismeri fel.

— Ajándék, — feleli elvörösödve a másik. Perzselő hőség uralkodott. Protos kinézett az ablakon.

— Ez a Monte Cassino; látja odafönn a híres klastromot?

— Látom, — válaszolt Fleurissoire szórakozottan.

— Úgy veszem észre, hogy nem nagyon érdeklik a tájak.

— Dehogyan nem, — tiltakozott Fleurissoire, — nagyon is érdekelnek. Nem tudok azonban semmi iránt sem igazán érdeklődni, mióta ez a lelki aggodalom kínoz. Így vagyok a római műemlékekkel is. Nem láttam semmit, nem jutottam még semmihez.

— Teljesen megértem. Velem szintígy van, mióta Rómába értem: minden időm a Vatikán és az Angyalvár között telik el.

— Kár, de On legalább ismeri Rómát.

— Így beszélgettek utasaink.

Casertában leszálltak külön-külön és mind-egyik fogyasztott valamit.

— Ugyanígy kell majd tennünk Nápolyban is, — mondá Protos, — a mikor villájához közeledünk, el fogunk válni egymástól. On távolról követni fog engem, mert némi időre lesz szükségem (különösen, ha nincs egyedül), hogy megmagyarázzam neki, hogy On kiesoda és mi látogatásának a célja. On csak egy negyedórával később fog belépni.

— Ezt az időt majd felhasználom arra, hogy megborotválkozzam, Ma reggel nem volt időm rá.

Villamos vasút vitte őket a Dante-térre.

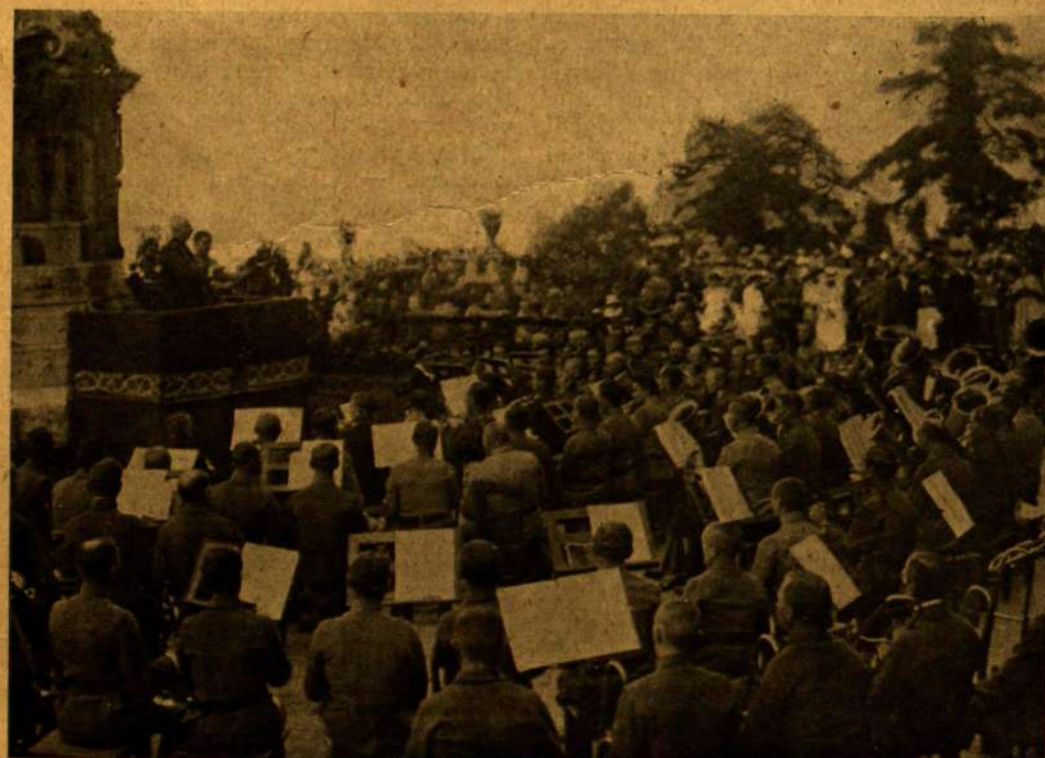
— Most váljunk el, — figyelmeztette útitársát Protos. — Az út még elég hosszú, de okosabb, ha külön megyünk. On csak jöjjön ötven lépéssel mögöttem, de ne nézzen folyton én rám, mintha attól félne, hogy elveszít. Hátra se forduljon minduntalan, még követheti valaki. Legyen jókedvű.

Protos elindult és Fleurissoire szemlesütve követte. A keskeny utca meredeken emelkedett, a nap erősen tűzött, izzadni kellett. Kibáló, éneklő, zívajgó tömeg lökdöste az embert minden oldalról és lekötötte Fleurissoire figyelmét. Villamos zongora előtt félig meztelen gyermekek táncoltak. Kétszoldós jegyek ellenében alkalmi tombola alakult egy nagy koppasztott pulyka körül, melyet valami mutatványos emelt magasán a leve-

gőbe. Protos több természetesség kedvéért vásárolt egy jegyet és eltűnt a tömeg közt. Fleurissoire a tömeg miatt nem tudott előre hatolni s már-már azt hitte, hogy elvesztette társát, néhány percczel később azonban, a csoportosulást elhagyva, felismerte Protost, a mint hóna alatt a pulykával, fölfelé iparkodott az utcán.

A házak mindinkább ritkultak, kisebbek lettek s a járókelők száma is apadt. Protos meglapátolta lépteit. Egy borbélyüzlet előtt visszafordult Fleurissoire felé és szemével intett neki, hűz lépéssel odébb pedig újból megállt egy kis alacsony kapu előtt és beszőngött.

A borbélyüzlet bejárata nem volt különösen vonzó, de Cave tisztelőnek kétségkívül megvolt a maga oka arra, hogy ezt az üzletet ajánlja Fleurissoire figyelmébe. Különben is nagyon messzire kellett volna visszamennie, hogy másikat találjon, és az bizonyára szintén nem lett volna sokkal különb. Az ajtó a tikkasztó hőség miatt nyitva állott, csak egy etamin függöny tartotta vissza a legyeket és engedte át a levegőt. Ezt kellett fölemelni, ha az ember be akart lépni az üzletbe. Fleurissoire belépett.

A MONSTRE HANGVERSENY.

A HADIROKANTAK JAVÁRA RENDEZETT KERTI ÜNNEPÉLY A KIRÁLYI VÁRKERTBEN.

Kétségkívül jártas volt a mesterségében ez a borbély, ki miután beszappanozta Amadé állát, törülközője sarkával óvatosan elsimította a habot a gyulladássos sebről, melyet vendége előrelátóan gondjaiba ajánlott. Ó, boldog álmodozás! A csendes boltocska kellemesen zsibbasztó hatása! Amadé fejét hátravetve, félig fekvő helyzetben terült el a karosszékekben s átengedte magát gondolatainak. Istenem! Elfeledni mindent, ha csak egy percze is! Nem gondolni többet pápára, szunyogokra és Karolára! Azt képzelné, hogy Pauban van ismét, Arnica mellett, vagy egyebütt, vagy nem is tudni, hogy hol van... Behunyta szemét s a mikor ismét kinyitotta, mintegy álomban maga előtt látott a falon egy kibontott hajú nőt, ki a frissesség élvezetes átérzésével valami hajnövesztőszert hozott magával a nápolyi tenger habjaiból egy csillogó üvegben. A hirdetés fölötti márványpolcon számos folyadék, mellettük hajke-nőcs, puderkvasztni, foghuzó, csipesz, pomádés tégely, üvegedény, melyben lomhán néhány piócza úszkált, egy másik üvegedény, mely valami hosszúkás, magányos férget rejtegetett s végül egy harmadik, fődő nélküli üvegedény, félig megtöltve valami nyálkás anyaggal, melyre címke volt ragasztva, rajta rondírással nagy betűkkel ez a felírás: Antiszeptikus.

A borbély, hogy tökéleteset alkosson, a már megborotvált arczon újból szétkenete a ragadós habot és egy második borotva élével, melyet izzadó kezén élesített meg, visszaborotválta a szőrt Amadé arczán. Amadé már el is felejtette, hogy várnak rá, nem gondolt arra, hogy mi vár rá, legszívesebben azonnal elaludt volna... E perczben egy hatalmas hangú szicíliai ember rontott be az üzletbe, zajjal töltvén meg a kis bolt csendjét. A borbély persze visszafelvetett neki, a borotválást most már csak szórakozottan folytatta és így késével óvatlanul elvágta a veszedelmes pattanás tetejét.

Amadé felsikoltott, kezével a sebhez akart nyúlni, melyen vércsepp csillogott.

— Semmi! Semmi! — kiáltott rá a borbély és megfogta a karját, azután pedig egy fiók mélyéről bőséges csomó sárgult vattát húzott elő, belemártotta az „antiszeptikus”, jelzésű üvegbe és rátette a bibire.

Hova szalad szegény Fleurissoire vissza a város felé, nem törődve azzal, hogy a járókelők mind visszafordulnak utána? Befordul az első patikába, mely útjába akad és megmutatja sebért. A tudomány embere, egy zöldes képű beteges öreg, mosolyog, kivész egy skatulyából valami kerek flastromot, jól megnyalazza és...

Fleurissoire kirohant a boltból, kiköpött az undortól, letépte magáról a ragadós flastromot, alaposan megnyomkodta a pattanást, jókora mennyiség vért szorítva ki belőle, be-nyálazta a sebkendőjét (saját nyálával ez-úttal) és ledörzsölte a vért a sebről. Orájára nézve borzasztón megrémült, futólépésben indult felfelé az utcán és loholva, izzadtan, véresen, kivörösödött arczzal, negyedórai késéssel érkezett a biboros kapujához.

VI.

Protos ajkára tett újjal fogadta.

— Nem vagyunk egyedül, — mondá gyorsan. — Addig, míg a szolgálók itt lesznek, nem szabad figyelmüket semmivel sem felkelteni: valamennyien beszélnek francziául; egy szót sem szabad kiejteni, egy mozdulatot sem szabad tenni, a mely bármit eláruhathatna. Nehogy biborosnak találja szólítani, Ciro Bardolotti a neve a házigazdának és kaplán. Én nem vagyok „Cave tisztelő” úr, hanem csak röviden: Cave. Megértett? — Hirtelen megváltoztatá hangját, vállára ütött és hangosan így szólt:

— Ő az csakugyan; Amadé barátunk! Nohát pajtás, sok időre volt szükségem a borotválkozáshoz! Ha még soká késtel volna, per Bacco, asztalhoz ültünk volna nélküled. A pulyka már forog a nyáron és olyan vörös, mint a lenyugó nap. (Halkan hozzátette: Milyen nehezemre esik ez a tetetés, kedves uram! Szívem vérzik... és azután hangosan:) Mit látok? Megváltok? Vértel? Dorino! Szaladj csak a csürbe és hozd onnan pókhálót, az a legkitűnőbb orvos-szer a sérülésekre...

Ekként tréfálkozva keresztül lökdöste Fleurissoiret az előcsarnokon egy belső, terraszt alkotó kert felé, hol lugas alatt a lakoma már elő volt készítve.

— Kedves Bardolotti, bemutatom De la Fleurissoire urat, ki unokatestvérem, említést tettem már a fickóról.

— Legyen szívesen látott vendégünk, — mondá Bardolotti széles mozdulattal. Nem kelt fel a karosszékéből, de magyarázatképp rámutatott meztelen lábaira, melyek vízzel telt teknőben áztak.

— A lábfürdő jó étvágyat csinál és kivonja a vért a fejemből.

Furesa kis kövér ember volt és csupasz arca után sem korát, sem nemét nem lehetett volna kitalálni. Teveször ruha volt rajta és semmi sem árulta el külsejében a magas rangú egyházi személyiséget; nagyon is éles szemének kellett lenni, vagy pedig olyan beavatottnak, a milyen Fleurissoire volt, hogy felfedezze az ember hangos jókedve alatt a rejtett biborosi méltóságot. Oldalával az asztalnak dőlt és gondtalanul

A MAGYARORSZÁG TERÜLETI ÉPSÉGÉNEK VÉDELMI LIGÁJA ÁLTAL RENDEZETT MARGITSZIGETI ÜNNEPÉLYRŐL: MENEKÜLT SZÉKELYEK ARATÓ ÜNNEPE.

legezte magát valami újságpapírosból készített hegyes kalappal.

— Igazán nagyon meg vagyok hatva!... Milyen gyönyörű ez a kert — hebegte Fleurissoire, ki nem mert sem beszélni, sem hallgatni.

— Elég volt a lubiczkolásból! — kiáltott fel a biboros. — Vigyétek ezt a teknőt! Assunta!

Egy ügyes és kövér fiatal szolgálólány jött elő, felemelte a dézsát és kiöntötte tartalmát az egyik kerti veteményes ágyra. Feszülő melletti kellemesen ringottak inge alatt, míg Protossal nevetgélte és Amadé is megrémült karjainak izgató fehérsége. Dorino boros üvegeket tett az asztalra. A nap a szőlőleveleken keresztül sütött és az egyenlőten fényfoltok az arosz nélküli asztalon álló tálakkal enyelegtek.

— Semmi ceremónia, — mondá Bardolotti és fejére tette az újságpapíros. On bizonyára sokat megért a kevés szóból is, édes uram.

Tekintélyt parancsoló hangon, szótaglva az egyes szavakat, Cave tisztelő is megjegyezte, miközben öklével az asztalra csapott:

— Itt nincs semmiféle szertartás. Fleurissoire megértően hunyorított. Ő bi-

zony sokat megért kevés szóból is, annyi bizonyos, és nem volt szükség erre még egyszer figyelmeztetni. Olyan mondat azonban, mely semmitmondó és egyszerű megértést is eláruló lett volna, nem jutott az eszébe.

— Beszéljen, beszéljen! — sugta fülébe Protos. — Csináljon szójátékokat, nagyon jól értenek francziául.

— Ugyan üljön már le, — kinalgatta Ciro. — Kedves Cave, vágja föl hát ezt a görögdiányt és adjon belőle mindegyikünknek egy török félholdat. On is azok közé tartozik, De la Fleurissoire úr, a kik jobban szeretik Észak nagyigényű dinnyéit, mint a cukordinnye vagy a cantaloup, a mi pompás hűsítő olaszországi görögdiányainknál?

— Ennél jobb bizonyára nincsen, de ne vegye rossz néven, ha nem eszem belőle. Nincsen rendben a gyomrom, — felelt Amadé, ki undorral telt el, mert hirtelen a patikus jutott eszébe.

— Hát akkor legalább egyik fűgét! Most szedte Dorino.

— Bocssáson meg; azt sem kérek.

— Ez nem jól van így! Csináljon szójátékokat, — sugta Protos, hangosan meg hozzátette: — hozzuk rendbe azt a gyomrot egy kis borral és készítsük elő a helyet a pulyka számára. Assunta, tölts bort kedves vendégünknek.

Amadénak többet kellett inni és kocczin-tani, mint a mennyihez szokva volt. A hőség és fáradság is hozzájárult, hogy csakhamar fejébe szállt az ital. Könnyebben tréfálkozott, Protos kívánságára még énekelt is. Hangja recsegett, de mindenki lelkesedett érte, Assunta meg akarta csókolni. Ez alatt azonban rombadólt hite mélyéről valami kifejezhetetlen aggodalom szállt fel; csak azért nevetett, hogy ne kelljen sirnia. Bámulta Cave könnyedségét és természetességét... Ki más, mint ő maga és a biboros hihette volna el csakugyan, hogy mindez pusztá színészkedés? Bardolotti egyébként sem a színészkedés, sem önmaga fegyelmzése tekintetében nem állt semmivel sem Cave mögött és a mikor Cave Assuntát karjai közé rántva, szájára hatalmas csókot nyomott, tapsolt neki és illetlenül lökdöste Dorinót. Fleurissoire Cave felé fordulva, elszorult szívvel sugta neki oda: „mennyire szenvedhet On!” mire Cave Assunta háta mögött megszorította Amadé kezét, szó nélkül, de elfordított arczzal és szeméit az égre emelve.

Cave hirtelen fölugrott és kezébe csapott. — Hagyjatok egyedül! Nem, semmit, majd később leszédhetitek az asztalt, engedjétek el innen. Via! Via!

Előbb meggyőződött róla, hogy Dorino és

DINNYEPIACZ A PESTI DUNAPARTON.

Assunta nem hallgatódznak-e a közelben az-
után hirtelen komoly, megnyúlt képpel vissza-
jött. A bíboros kezével végigsimítva arcát,
egyszerre szintén levetette annak profán és
tettetett jókedvét.

— Látja fiam, mire vagyunk mi utalva!
Micsoda komédia! Micsoda gyalázatos ko-
média!

— Megutáltatja velünk, — duplázott rá
Protos, — a legbecsületesebb örömet és a
legbecsületesebb jókedvet is.

— Isten meg fogja Ont jutalmazni, ked-
ves, derék Cave tisztelendő, — mondá a
bíboros Protos felé fordulva. Isten meg fogja
Ont jutalmazni, a miért segít nekem kiürí-
teni ezt a poharat, — és mintegy szimbólum-
képen felhőrpintette a borocskát, mialatt
arcvonásain a legfájdalmasabb gyötrelm
mutakozott.

— Hogyan! — kiáltott fel Fleurissoire, —
lehetséges, hogy még ebben a visszavonult
hajlékban és ezen áruházban is Excellentiád
kénytelen...

— Fiam, szólítson engem egyszerűen
uramnak.

— Bocsnát: nincs itt senki...

— Még egyedül is reszketnem kell.

— Nem választhatja meg szabadon szol-
gálot?

— Nem, mások választják számomra, ez
a kettő pedig, a kit itt látott...

— Istenem! Ha elmondanám, — szolt
közbe Protos, — hogy hova viszik a jelen-
tést azonnal legjelentéktelebb szavaink-
ról is!

— Lehetséges, hogy az érseki palotában...

— Csend! Semmi ilyen nagy szó! Még
akasztófára juttat bennünket. Ne feledje,
hogy Ciro Bardolotti káplánnal beszél.

— Ki vagyok nekik szolgáltató, — si-
ránkozott Ciro.

Protos előrehajolt az asztal fölött Ciro
felé és így szolt:

— S elhinné-e, hogy nem hagyják Ont
egyedül még egy órára sem, sem éjjel, sem
nappal!

— Igen, bármily áruházba öltözöm is, —
erősítette meg szavait az álbíboros, — soha-
sem vagyok biztos benne, hogy nincs-e va-
lami titkosrendőr a sarkamban.

— Ugyan? Hát tudják itt, hogy kicsoda?

— On nem érti ezt, — világosította fel
Protos, — San Felice bíboros és a szerény
Bardolotti káplán között alig van más, mint
On, ezt Isten színe előtt jelentem ki, a ki
megállapíthatja a hasonlóságot. De ezt pró-
bálja fölfogni: ellenségeik nem ugyanazok!

Míg ugyanis a bíborosnak az érseki palota
mélyén a szabadkőművesek ellen kell véde-
keznie, addig Bardolotti káplánt nem mások
kémlélik, mint...

— A jezsuiták! — fejezé be a mondatot
a káplán.

— Ez az, a mit még nem mondtam meg
neki, — tette hozzá Protos.

— Istenem, hát a jezsuiták is ellenünk
vannak! — jajszékelte Fleurissoire. — De
ki is hitte volna ezt? A jezsuiták! Biztos
On ebben?

— Gondolkozzék csak kissé a dolgon és
egészen természetesnek fogja találni. A Szent-
szék ezen új politikája, mely csupa megér-
tés, alkalmazkodás, teljesen az, a mi nekik
kell, ők megtalálják a maguk számadását
az utolsó enciklikákban. Talán nem is tud-
ják, hogy az a pápa, ki ezeket írta, nem a
valódi, de kétségbe volnánk esve, ha sze-
mélye megváltoznék.

— Ha jól értem Ont, — jegyzé meg Fleu-
rissoire, — a jezsuiták ebben az ügyben a
szabadkőművesek szövetségesei.

— Honnan veszi ezt?

— Az, a mit Bardolotti úr leleplezett
előttem az imént...

(Folytatása következik.)

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: **Hauer Béla**
hartai földbirtokos Hartán 73 éves korában. —
Eöszbégny Nagy Elek, a budapesti hidászszolgá-
l parancsnoka 47 éves korában Budapesten. —
Ótvös Leó újságíró, a Neues Politisches Volksblatt
munkatársa és az Újságírók Háztartási Szövet-

kezetének ügyvezető igazgatója, több heti súlyos
szervenés után a Park-szanasztoriumban 38 éves
korában. — **Poroszló Graefl Andor** Kétutközön. —
Kende János dr. magyar kir. államrendőrségi kerü-
leti kapitány, tartalékos vadászőrhadnagy, 32 éves
korában a háborúban szerzett betegségében Buda-
pesten.

— **Ozv. Hanzély Jánosné**, 89 éves korában Buda-
pesten. — **Ozv. Osztruluczy Geyzáné** 78-ik évében
Péteriben. — **Ozv. Nemes Nagy Józsefné**, szül.
nagyimhályi **Kis Anna** 62 éves korában Bpsten. —
Tóth Andorné, szül. **Marsoszyk Otília** Rákos-
szentmihályon 52 éves korában. — **Ozv. Kocsáros**
Bertalané Budapesten.

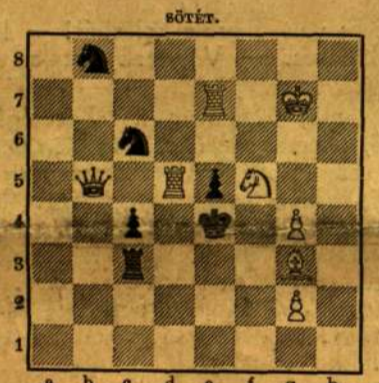
KÖZGAZDASÁG.

A Neuschloss-féle Nasici Tanningyár és
Gőztűrés Részvénytársaság igazgatóságának
most megtartott ülésében tudomásul vette a társaság
nemzetközi érdekeinek megvédése céljából előkelt
külföldi pénzcsoporthal folytatandó tevékenység
kezdését haladásáról szóló jelentést. Egyidejűleg elha-
tározta az augusztus hó 2-án megtartott rendkívüli
közgyűlés a társaság alaptőkéjének 25,000 darab új
részvény kibocsátása útján való fölemelését, valamint
részvények névértékének 1000 koronára való föl-
bélgyőzését.

A Wörner J. és Társa Gépgyár R-T.
25 millió korona alaptőkével tegnap tartotta alakuló
közgyűlést. Az igazgatóságba beválasztották **Wörner**
Frigyos Vilmos (elnök), **Frisz Zsigmond**, **Hofherr Al-**
bert, **Kenez Béla** dr., **Strasser Ernő** (Wien), **Félic**
Kálmán dr., **Strasser József** dr., **Ujlaki Ödön** dr.,
Véssi József és **Weiss Gyula** dr. urakat. A felügyelő-
bizottság tagjai lettek: **Bátori Endre**, **Csaincsy Hans**,
Kindlovitsch Gyula dr., **Latinovics Endre** dr., **Micske**
Endre dr., **Ottlik György**.

SAKKJÁTÉK.

3159. számú feladvány E. Ferber-től.

Világos indul és a második lépésre matot ad.

A 3153. számú feladvány megfajtése Meukomm Gy.-tól.

- a) 1 H7! H5+ 2 He3
- b) 1 Kd3+ 2 He1
- c) 1 Vd3 2 Hg5
- d) 1 ~ 2 Vd5 (feny.)

A 3154. számú feladvány megfajtése.

Kd4!

KÉPTALÁNY.

A Vasárnapi Ujság 8-ik számában megjelent
képtalány megfajtése: *Szevillai borbély.*

Felelős szerkesztő: **HOITSY PÁL.**
Szerkesztőségi iroda: IV., Vármege-utca 11.
Lapkiadó tulajdonos: Franklin-Társulat IV., Egyetem-u. 4.

Bélyeggyűjtőkkel
cserélek, adok debreceni Zóna I. és
II. kibocsájtást, különlegességeket is.
SPRINGER J., Debrecen, Fő-u. 38. sz.

1000 és 1000 nő és férfi dicséri a
Botár-féle
hajnövesztőt,
mely megakadályozza a hajhullást
az őszülő hajnak visszajáratását.
Ára 20 és 30 korona.
Botár-féle
szeplőkrém
az arcon levő szeplőt, foltot és pattanás-
sokat legkíméletesebben eltüntet. Ára 30 K.
BOTÁR REGINA kozmetikai intézete
Budapest, VII., Erzsébet-körút 34. sz. 1. emelet.

LOHR MÁRIA (KRONFUSZ)
A főváros első és legrégibb
csipkétisztító, vegytisztító és kelmefestő
gyári intézete.
Gyár és főüzlet: VIII., Baross-u. 85.
Fiók: II., Fő-utca 27. IV., Eszli-út 6. Kecskeméti-utca 14. V., Harmad-utca 4. VI., Teréz-körút 39. Andrássy-út 16. VIII., József-körút 2.
Rézgálicz legprimább, sötétkék, kristályos,
1 kg. — 40 K.
Raffia, legprimább, 1 kg. — 60 K.
Vörösréz Vermorel-rendszer, permetsző 2000 l.
Vörösrézből készült mosóüstök nagy választékban
SZONTÁGH PÁL rezárúgyár
Budapest, IX., Üllői-út 19.

Koksz fűtési, ipari, gazdasági és kovács-
lási célokra a pestszentlőrinczi
(Cséry-féle) telepről, azonnal szállítható waggon-
teljes fuvartelekekben. Tanácsos a téli szükség-
letet mielőbb fedezni!
Pestszentlőrinczi Koksztermelő Vállalat
Budapest, V., Rudolf-tér 5. * Tel. 115—27.

KERESZTÉNY
FORGALMI IRODA
Budapest, IX., Ráday-utca 16.
Birtokokat, telkeket, házakat, villákat, üzletek-
adunk, vesszünk és közvetítünk. Döntés és árak
többsé bizományi ügyleteket kötünk és lebonyo-
lunk. Hirdetéseket gyűjtünk és terjesztünk.
Kereskedelmi tudakozódó. Export-import.

A JÓ PAJTÁS
BENEDEK ELEK
GYERMEKUJSÁGA
két nagyobb elbeszéléssel indul
az új esztendőben.
U Az egyik: Rókáné önméltósága a
forradalom alatt, a másik: A munka
háza. Amaz **Benedek Elek**, emest
Lampérth Géza írta.
Szívet-lelkét nemesítő történetek,
mesék, versek, ismeretgazdagító
olvasmányok valóságos kincs-
háza a Jó Pajtás.
Rendes munkatársai: **Váradi Antal**, **Vargha**
Gyula, **Lampérth Géza**, **Feleki Sándor**, **Kürthy**
Emil, **Avar Gyula**, **Mihályffy Fái Lenke**, **Berényi**
Lászlóné, **Tóbori Kornél**, **Csanády Sándor**, **Kozma**
Imre, **Szekely Nándor**, **Benedek János** s. b.
Állandóan közöl a régi nagy magyar és ide-
gen költőktől a gyermekifjúságnak való köl-
teményeket.
A JÓ PAJTÁS-t a Franklin-Társulat (Budapest,
IV., Egyetem-utca 4.) adja ki.
Előfizetési ára negyedévre 10 korona.
Egyes szám ára egy korona. Mutatványszámot
kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételnek
BLOCKNER I.
hirdető-irodájában,
Budapest, IV., Semmelweis-u. 4.

16. SZÁM. 1920. (67. ÉVFOLYAM.)
SZERKESZTŐ: **HOITSY PÁL**
BUDAPEST, AUGUSZTUS HÓ 29.
Szerkesztőségi iroda: IV., Vármege-utca 11.
Kiadóhivatal: IV., Egyetem-utca 4.
Előfizetési ára: a július-szeptemberi évnegyedre 20 korona.
Megjelenik havonta kétszer. — Egyes szám ára 3 korona.
Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
állapított viteldi is csatolandó.

RUBINEK GYULA KERESKEDELMI MINISZTER A FALU-
VETSÉG ZÁSzlóBONTÁSÁN BALATONFÜREDEN.